

Kristian Grøntveds Dagbøger

fra 1. januar 1906

til 1. marts 1914

Uddrag af dagbøger foretaget af Arne Nielsen

1. januar 1906

Førstegudstjeneste i Mygdal Kirke. Jeg, Ingeborg og Marie var i kirke.

Senere var jeg i missionshuset, hvor der kun var mødt få.

Atter er et nyt år oprunden. Herren give, at det må blive et godt og velsignet år for os alle. Ja måtte hans ånd få mere råderum i vore hjerter, så at de bliver mere modtagelige for hans nåde og fred. Det nye år er som en lukket bog med 365 blade, hvoraf man får et at læse om dagen. Hvad mon der står i bogen. Det er sikkert godt, at man ikke ved det. Det er godt at mindes Guds ord: Som dine dage er, skal din styrke være.

2. januar

Jeg kørte til Hjørring og havde et stort skab med fra Johan Portgaard. Det skal sendes til Janus på Nr. Nissum. Da jeg havde afleveret skabet på banen og fået hestene spændt fra, gik jeg ud til Hvidegaard Teglværk, hvor jeg mødte bestyreren og købte 15.000 sten. Da jeg gik, forærede bestyreren mig en pyramideformet sten, der var lavet som reklame for teglværket, der er startet i foråret 1905. I den første sommer blev der brændt 2 mio. sten.

Vor lille Karl fylder 1 år i dag. Marie gav mig 1 kr. til ham – jeg købte en legetøjsbøsse og en snurretop til ham.

Peter Grønbæk lovede senere at mure det nye hus.

3. januar

Martinus Krøgholts kone viste mig det sølvbæger, som Martinus har fået af plantningsselskabet.

10. januar

Jeg kørte til Hjørring med lærer Jensen. Hos fabrikant Brüel købte vi til skolen en kakkelovn til 115 kr. minus 10% rabat for kontant. Da vi havde set på kakkelovnen, gav lærer Jensen en halv bajer og Lars Isaksen en lille kop kaffe.

16. januar

Thomas Vandkjær fik 142 kr. 17 øre for den jord, han afgiver til den nye vej samt 20 kr., som Hans Svendsen skal betale for, at Thomas skal lade vejen gå skråt over sydøstre hjørne af sin mark.

Kristiane Jakobsen (*nabokonen*) fortæller vor karl, Marinus, at manden, Niels, solgte sin hund sidste lørdag, han var i Hjørring, for 5 kr.. De havde ikke råd til at beholde den, når de skulle af med så meget jord til den nye vej. Folk sagde i øvrigt, at det var en sær vej, der kom til at gå i krinkelkroge. Hun kaldte sognerådet: Det dumme sogneråd. Niels ville forbyde mig at køre lige nord til den nye vej.

19. januar

I eftermiddag blev August Viberg begravet fra Mygdal Kirke. Kisten havde stået i Odden kapel, siden den kom fra Hjørring. Der var 4 vogne og 17 mænd og 19 kvinder i følget. Pastor Madsen

Hindsholm holdt en kort tale og omtalte August meget rosende som en pryd for sit fædreland. Efter jordpåkastelsen, bøn og velsignelsen skiltes følget.

Lars Isak fortalte, at der i efteråret blev indsamlet 130 kr. til August Vibergs kone. Hun fik 20 kr. af dem – resten blev indsat i sparekassen. Hun har også fået 30 – 40 kr. i legatpenge.

30. januar

Drengene kom hjem fra skole og fortalte, at lærerinden havde sagt, at Christian IX var død.

3. februar

Nu har jeg de 15.000 sten hjemme, som jeg har købt ved Hvidegaard Teglværk – de har fyldt mange vognlæs.

11. februar

Sidste gudstjeneste i Mygdal Kirke. Der var kun få i kirke – 8 mænd og 3 kvinder. Præsten kom gående, da vejene ikke var kastet op. Han gjorde tjeneste uden kjole og krave, stående ved døbefonten.

13. februar

I aften holder husmændene møde hos Skarndal smeden.

18. februar

I dag holdes sørgegudstjeneste i alle landets kirker i anledning af Chr. IX's bisættelse, også i Mygdal Kirke, hvor jeg var i kirke. Før tjenesten gik præsten ud i kirken og spurgte, om der var nogle, der skulle til alters. Der var kun et menneske, som havde meddelt ham det, og så meget må I gøre, når I ønsker at gå til alters, at I meddeler mig det.

Præsten oplæste Davids 23. salme, som han derefter udlagde for menigheden, idet han sagde, at den i nogen måde passede på vor afdøde konge, der havde vist sig tro mod sit valgsprog: "Med Gud for ære og ret". Han fortalte en del om kongen. Hvorledes han som ung prins gik i dansk tjeneste, medens hans brødre gik i tysk tjeneste. I den 1. sønderjyske krig kæmpede han på dansk side, medens hans søskende var på søndre side. I 1864, da spørgsmålet var, enten om vi skulle kæmpe til sidste mand, eller vi skulle redde, hvad reddes kunne. Da blev afgørelsen lagt i hans hånd. Han valgte det sidste. I begyndelsen af sin regeringstid kunne han og dronningen ikke vise sig på åben gade, uden at blive udpebet af gadedrengene. Da han døde, var han så elsket af sit folk, som kun få konger har været. Han omtalte hans forhold ved systemskiftet. Det var ham, der gød olie på de oprørte bølger, da det sidste år var så mørkt ud for Norge og Sverige. Hans familieliv var så mønsterværdigt, at enhver fader og moder kunne have godt af at tage det til eksempel.

Alfred Nyeng fik 21 kr. for at ringe med Mygdal Kirkes klokker i 14 dage i anledning af kongens død.

19. februar

Præsten havde i går samlet menighedsrådet og bestyrelsen for den frie fattigkasse for Mygdal og aftalt med dem om at indsamle penge til Knud Møller til en hest. Indkom der flere end 100 kr., skulle Laurids Grimshave have de overskydende penge til hjælp til en hest.

Kristian Dahls kone nedkom med en søn den 9. februar – Kristian skal være meget glad for

denne søn.

21. februar.

Ingeborg og jeg var i Hjørring. Jens Melsen oppe ved Kragelund kunne fortælle en del om forsamlingshuset ved Houbak. Han lod til, at det gik meget sømmeligt til der.

25. februar

Vi var i missionshuset. Da vi kørte hjem var det et meget hårdt vejr med snefog og kulde. Vi havde lånt lygten fra gangen i missionshuset, og Peter til Smed-Andreas og Grønkomageren gik ved hver side af vognen, til vi kom hjem. Det gik skridt for skridt, undertiden holdt vi. Oppe ved Dalsgaard kom vi noget syd for vejen. Sneen fæg i øjnene. Ingeborg og drengene kørte baglæns. Det var det strengeste vejr, jeg har været ude i længe, men vi kom dog vel hjem.

26. februar

Jeg har set i avisen, at vor navneændring – fra Larsen til Grøntved – nu er bevilget.

28. februar

Karl Olesens kone blev begravet i dag på Mygdal kirkegård. Det var et stort følge: 30 vogne og ca. 200 mennesker.

6. marts

Børnegudstjeneste i missionshuset kl. 2. Der var mødt mange børn. Møde i Mygdal Kirke i aften. Peter Donskov og præsten talte. Alle sæder i kirken var besat.

10.marts

Niels Bæk har været ude med en adresse om at få vejen nord for kirken belagt med grus. Marinus Vestergaard var hernede i formiddags. Han vil have sand kørt på vejen nord for kirken på tirsdag. Vi var nede ved Niels Jakobsen og talte med ham om den nye vejs retning. Vi var nede hos Niels Pedersen i Kaultved og fik lov at tage vejfyld.

15. marts

Jeg var til sognerådsmøde i fattiggården kl. 9. I eftermiddag blev Søren Krattet begravet på Bjergby kirkegård. Jeg og 4 af mine kolleger i sognerådet gik derop. Der var 11 vogne i ligfølget fra Hjørring – desuden mødte mange af mændene fra Bjergby. Kisten blev båret ind i kirken af afdødes slægt. Pastor Madsen - Hindsholm talte. Til slut omtalte han Søren som den virksomme mand, der stræbte for at holde alt i god gænge og for at have fred i hjemmet. Han havde gennemgået meget, også efter at han var flyttet fra Bjergby.

Laurids Hvims har købt Gamle Hans' jord (ca. 2 tdr. land) i Bjergby for 1.300 kr. Laurids' søn skal have hjemmet, og så vil Laurids bygge på den købte jord.

28. marts

Søren Ørnboel har købt Jens Ørnboels gård til sin svigersøn, Jeppe, der har solgt sit hus i Uggerby til Kristen Baands søn.

4. april

Søren Teglbænder har solgt sit hus i Lyngsig til sin søn Aage – Søren lider af eksem og er meget dårlig.

6. april

Generalforsamling i hesteforsikringen. Martinus Jepsen bebudede et forslag om, at foreningen skal betale det halve af medlemmernes udgifter til dyrlæge og medicin, men for at der kan vedblive at være balance i kassen, skal foreningen i alle tilfælde være ejer af det døde dyr, når medlemmerne kommer for skade at miste en hest. Bestyreren mødte med fattiggårdens følhoppe. Det vedtoges at overtage hesten og yde fattiggården $\frac{3}{4}$ af forsikringssummen eller 375 kr. Det bestemtes, at hun skal sælges ved auktion i Hjørring.

20. april

Hans Svendsen, Grøntved, og Niels Pedersen, Karlsminde, er ved at bytte gårde.

26. april

Købmand Kjærgaard, Hjørring, har byttet sin ejendom på Hjørring Mark med Degnbøl Mølle, der er sat til 6.000 kr.

16. maj

Anders Kaultved ankede over, at lærerinden gav de små børn lektier for, og mente, at der var nogle af børnene, der ikke holdt af hende.

18. maj

Børnene i 1. kl. var med lærerinden i Odden Skov. Lærerinden var med drengene hjem fra skole. Hun fortalte, at sømandsmissionær N. Andersen vil tale i missionshuset på søndag formiddag. Han ville have talt i Mygdal Kirke, men der var ikke blevet spurgt om tilladelse, før præsten var rejst til København som censor ved lærereksamen. Fruen havde så telefoneret til provsten, om Andersen måtte tale i kirken. Provsten svarede, at det måtte han ikke, når præsten ikke var hjemme.

21. maj

Jeg modtog en regning fra læge Kristensen, Bjergby, på 5 kr. – den er fra marts i fjor. Det er en stor skandale – nu kan jeg ikke få den refunderet af sygekassen.

29. maj

Folketingsvalg over hele landet. Jeg kørte til Hjørring og var der kl. 9.30. Jeg traf straks Kristian Dahl – han gav kaffe til mig og Kristen Vrangager. Så gik vi ud for at se på valgbehandlingen. Da valgbehandlingen var overstået ca. kl. 2, gik vi op på rådsstuen, hvor vi fik udleveret stemmesedler og konvolutter. Kristian Dahl var valglistefører. Kristian Vrangager stemmelistefører og jeg stemmemodtager. Andreas Hummelkrog hjalp vælgerne tilrette ved skabet. Før vi begyndte, åbnede jeg stemmekassen og viste de vælgere, der var til stede, at den var tom. Derefter låste jeg kassen og gav Kristian Dahl nøglen.

1. juni

Thøger var her og modtog 37 kr. af sin vejmandsløn. I aften var der møde hos Bierre-Niels angående betaling af jord til den nye vej.

3. juni – 1. pinsedag

Jeg kørte til missionshuset med Ingeborg, Kristian, Julius og Peter. Den nye stald ved missionshuset er nu færdig og taget i brug. Jeg indledte og læste en prædiken fra Bluhmes

prædikenbog, og Laurits Nyeng sluttede.

5. juni

Grundlovsfest i Odden Skov kl. 3. Præsten og pastor Hansen fra Horne talte. Ingeborg, Marinus, Else, Kristian, Julius og Peter var deroppe.

Stine Grimmeshave var forbi. Hun lovede at ville tjene hos os til næste år – vi skal tale med hendes forældre derom. Hun blev et par dage senere fæstet til at tjene os næste år for en løn på 110 kr. + tøj til en ny kjole eller 120 kr.

6. juni

Høkeren sagde, at Laurits Nyeng havde solgt Nyeng til en mand fra Aalborg egnen for 19.800 kr. Han skal flytte i denne uge.

8. juni

Modtog postkort om at brugsforeningen er lukket fra mandag formiddag til onsdag morgen.

11. juni

Jeg var ved den nye vej hele dagen. Vi fyldte på vejen øst for Anders Kaultved.

13. juni

I aften var jeg og Ingeborg oppe i Nyeng til afskedsfest med Laurids og hans familie. Han flytter til Horne i morgen. Børnene, Alfred og Anna, bliver i Nyeng til november.

18. juni

I aften havde lærerinden sammenkaldt nogle af børnenes forældre til en konference. Et par dage senere flyttede hun børnene om i skolen.

23. juni

Peder Grøns kone, Mette, fra Bjergby er død. Der var en del blus i aften, Sct. Hans aften.

29. juni

Generalforsamling i brugsforeningen kl. 18. For første halvår kan der blive et overskud på 8 %. Steffensen stillede forslag om, at kassereren og regnskabsføreren, der hver får en årlig løn på 75 kr., skulle arbejde uden løn – i hvert fald det første år. Forslaget forkastedes. Omsætningen i 1. halvår har været 10.000 kr. Hans Tausens løn i samme periode 500 kr. + indpakningsmateriale og svind 150 kr. Der er 80 medlemmer. Det vedtoges at oprette en ægeksportholdning.

4. juli

Sidste nat brændte Uggerby krobygning, hvori Anton Larsen drev købmandshandel.

Johs. Kærgaard har solgt Degnbøl Mølle til møller Thomas Thomsen fra Hæstrup Mølle for 5.000 kr.

8. juli

I eftermiddag var der møde i Ørnøbøl Plantage ved kinamissionær Olsen og præsten.. Jeg kørte derop med Ingeborg, Peter, Julius og lærerinden.

14. juli

Kristian Knurborg har købt 14 tdr. land af den østre side af Houens mark for 2.500 kr.

29. juli

Kl. 3 blev der holdt møde i min plantage. Om formiddagen havde Johannes og Marinus lavet en talerstol – fundamentet var et par fiskekasser – forsiden var et par fjæl og nogle grene. Præsten kom kørende med fru, hendes søster, en frøken og to af præstens døtre. Talerne var missionær Nyholm og præsten. Bagefter var vi samlet for at spise mellemmadder: Præsten, Nyholm og Johan Portgaards familier. De unge og børnene morede sig en tid. Johannes tog et fotografi af forsamlingen i plantagen og et af nogle piger.

Præsten talte med Laurids Jespersen, der sagde, at han ikke havde noget at udsætte på lærerindens skolegerning, men han var blevet stødt over, at hun ikke ville tro ham, når hun sagde, at han ikke ville arbejde mod hende, når hun ville sætte drenge og piger sammen i skolen. Der var nok mødt ca. 100 til mødet – missionæren havde ventet at se en større forsamling og at se flere troende folk her fra sognet.

12. august

Gården Nr. Gjøggaard nedbrændte fuldstændig – ilden opstod fra skorstenen.

16. august

Sogneråds- og skolekommissionsmøde i fattiggården. Derefter afskedsbesøg hos lærer Pedersen.

30. august

Valg af sognebestyrer i brandforsikringsforeningen på mejeriet. Efter skriftlig afstemning blev Kristian Degnbøl valgt.

31. august

Jens Ørnbøl har købt Lars Koldals gård i Sakstrup for 12.500 kr.

2. september

Kl. 9 kørte jeg til Hjørring med Ingeborg og alle drengene. Efter at have spist til middag hos Kristen Lønsmann gik Kristen, jeg og de 3 største drenge ud i byen. Først i Svanelunden, gennem villakvarteret på Bagterpvej og gennem plantagen Kristiansgave. Vi gik ad Skolegade og kom ind på Vendsyssel Historiske Museum, hvor en opsynsmand viste rundt. Han var svært oplagt og gav os besked om alt muligt. Der var mange ting at se – mere end jeg havde ventet.

4. september

Landpost Nissen har købt afdøde Kristen Bidstrups hus.

17. september

Møde i Eskildsens forsamlingshus om oprettelse af et aktieteglværk.

26. september

Niels Hult har solgt sin gård i Grøntved til Jørgen Jørgensen, Rolighed, Ingstrup. Han er 26 år, enkemand og har et barn på 4 år.

8. oktober

Teglværksmøde i fattiggården. Martinus Krøgholt og mig fulgtes ad. Det blev vedtaget at købe 5 tdr. land af Niels Kr. Olesen, Fælled, for 1.100 kr. pr. td. land. Skal der købes mere, skal det øvrige købes for 1.000 kr. pr. td. land. Niels havde tilbudt dem hele gården for 23.000 kr. Der blev valgt et udvalg på 20 – 10 i Bjergby og 10 i Mygdal – til at gå omkring og få tegnet aktier. De

skal gå 2 og 2. Jeg og Laurids Vadet skal følges ad. Der skal tegnes et aktiebeløb på 20.000 kr.. Hver aktie er på 50 kr., og ingen må tegne mere end 20 aktier. Aktiebeløbet skal indbetales i løbet af 5 år.

11. oktober

Niels Hult har købt Martin Bundgaards gård, Houbak, i Bjergby for 23.500 kr.

12. oktober

Generalforsamling i andelsmejeriet og i hesteforsikringsforeningen.

18. oktober

Bryllup i Karlsminde. Hans Svendsens datter, Karen Marie, blev viet til Lars Jacobsens søn, Anton. Der kørte 19 vogne til kirken.

19. oktober

Lars Vadet og jeg gik ud og indbød folk til at tegne aktier i det projekterede dampteglværk ved Fællad. Jeg tegnede 5 aktier – Laurits Vadet 8 – Søren Houen 8. Vi tegnede i alt 64 aktier til et beløb af 3200 kr.

21. oktober

Tidemandsholm ved Taars er solgt til gårdbestyrer Martin P. Klausen, Tidemandsholm. Pris 135.000 kr.

1. november

Marinus fik sin restløn 123 kr. og skal nu være avlskarl hos brænderiejer Th. Olesen i Hjørring. Søsteren, Else, der også har tjent her, skal op til Peder Brogaard, Nyeng.

5. november

Møde i Bjergby samlingshus kl. 3 om det påtænkte teglværk. Jeg kørte til Hjørring – hos fabrikant Brûel købte jeg en roerasper til 28 kr.

25. november

I kirken blev bekendtgjort, at valglisten ligger til eftersyn i Bjergby skole og i Degnbøl fra den 6. til den 19. dec. I dag holder Peder Menholt, Bjergby, guldbryllup i forsamlingshuset ved Bjergby skole.

29. november

I går brændte udhusene til Pilgaard i Snevre. Det var vist et 5-års barn, der havde påsat ilden. Agnes var ikke i skole, og drengene kom hjem i middags for at hjælpe til med at tærse.

3. december

I morges blev fedegæssene drevet ned i bækken for at vaske sig, medens jeg møgede under dem. I eftermiddags blev de slagtet, og i aften plukkede vi dem.

I eftermiddag var der generalforsamling i Aktieteglværket Mygdal. Det vedtoges med 60 st. mod 16 at købe Fælladgaard for ca. 24.000 kr.. Der var mødt ca. 100 mennesker.

5. december

Afholdstaler Sørensen, Thomaskjær, talte i Mygdal nordre skole i aften.

15. december

Jeg telefonerede til missionshotellet for Bierre-Niels og bad dem tage sig af en dreng, der kom ind med 9-toget.

25. december

Peter Jakobsen, der tjener hos Niels Jakobsen, er antaget som bestyrer af Fælledgaard, - nu ejet af det nye teglværk. Han skal have 1.000 kr. i løn og så lønne og føde det personale, der er nødvendig til gårdens drift.

28. december

Juletræsfest for børn i missionshuset. Jeg kørte derop med Ingeborg, Kristian, Julius, Peter og Agnes i slæden.

Noget over den fastsatte tid blev lysene tændt på juletræet, og børnene gik rundt om juletræet. Derefter talte præsten til børnene. Han katekiserede en del, og jeg syntes, at han var noget uheldig. Han var nærmest gnaven mod børnene. Han holdt ud i en stiv klokke-tid. Efter at præsten havde talt, gik han til fattiggården for at holde møde for de gamle. Der blev uddelt godter samt 10-øres gaver til børnene. Der var mødt ca. 100 børn foruden en del voksne.

31. december

Så er året 1906 gået til sine forfædre. Året har været et godt år for os, og vi skylder vor himmelske fader stor tak for, hvad han har gjort for os i dette år. Han har givet os helsen og meget godt. Vor timelige gerning har han ladet lykkes. Vi har bygget til østre ende af laden samt et 22 alen langt hus østen i gården. Dette hus har vi bygget, uden at jeg har haft behov for at tage penge ud af sparekassen. Det var bl.a. fordi jeg solgte den røde hoppe til Bierre-Niels for 650 kr. i efteråret. Siden 1. november har jeg ingen karl haft og har som følge deraf en del mere at bestille. Jeg befinder mig helt vel derved. Hvad angår den åndelige gerning, som Herren har vist os, vil jeg nævne, at jeg først i november begyndte at holde morgenandagt i vort hjem på den måde, at når vi har spist, læser jeg et blad i Madsens husandagtsbog og på helligdage synger vi også en salme. Der ikke andre end Ingeborg og mig, der kan synge, thi hverken pigerne eller vore drenge kan synge. Ellers har året været en noget tør tid, hvad samfundslivet angår. I sognerådet har det gået fredeligt til, når der bortses fra lidt strid om lærerinden ved Mygdal nordre skole, da hun ville søge fast ansættelse.

1907

1. januar

Sidstegudstjeneste i Mygdal kirke. Efter gudstjenesten var der valg af 2 kirkeværger. På forslag af Kornbech, Lilholt, valgtes Kristen Holtegaard og Kristian Knurborg. Jeg stemte ikke, da jeg ikke syntes om de 2 herrer til fornævnte bestilling..

Så begynder atter et nyt år. Herren hjælpe os, at vi må tage ham med i al vor færd i dette år.

3. januar

I aften var Martin Thøgersen her for at byde til snekastning. Han fritog mig, da jeg skulle til sognerådsmøde.

13. januar

Sidstegudstjeneste i Mygdal kirke. Jeg, Stine og Anders var i kirke. Der blev døbt 2 børn, dels skomagerens datter, der fik navnet Marie Mortensen. Det andet barn var Peder Brogaards søn fra Nyeng – der fik navnet: Herluf Marinus Brogaard. Moderen bar barnet, og Jørgen Jørgensen, Grøntved, og lærer Jensen var faddere.

15. januar

I går mistede præsten sin hest ved, at en af forpagterens heste slog det ene forben i stykker på den. Forpagterens heste var løbet fra karlen, der var ved at vande dem. Præstens hest blev skudt efter dyrlægens ordre.

3. februar

I går nedkom smed Søren Pedersens kone ved Nyeng med en dreng – det yngste af deres øvrige børn er konfirmeret.

13. februar

Smedens søn, Frederik, blev begravet i eftermiddag.

14. februar

I aften er der møde i Mygdal nordre skole om at bygge et forsamlingshus.

25. februar

I aften begynder en missionsuge i Bjergby – jeg havde været i Hjørring, og på hjemvejen fik jeg hesten spændt fra i præstegården. Pastor Krogsbæk fra Tversted prædikede – Ingeborg var gået derop. Jeg var inde hos præsten og spiste mellemmad, inden jeg gik i kirke. Efter gudstjenesten var Ingeborg og jeg inde for at drikke kaffe.

Møderne, der sluttede 4. marts, har været besøgt langt over forventning.

1. marts

I Vester Træholt boede for mange år siden 2 brødre. De var ugifte og tog deres brodersøn, Morten Sørensen fra Sønderhede (Bastholm) til sig og opfødte ham. Da de blev gamle, overdrog de gården til ham. Morten solgte senere det meste af gården til fattiggård og byggede den gård, Arild Jensen nu ejer oppe på marken. Senere købte Morten Nørre Gøggaard.

3. marts

Det diskuteres, hvor det nye forsamlingshus skal ligge – ved brugsforeningen eller ved Mygdal nordre skole.

3. april

Jeg er blevet medlem af ægeksporforeningen og leverede i dag de første æg.

23. april

I aften var der møde i nordre skole angående det nordre forsamlingshus. Det vedtoges at bygge på Peder Brogaards grund henne ved høkeren. Dog skal huset ikke påbegyndes, før der er tegnet 200 aktier a 10 kr. Der er hidtil tegnet 110 aktier.

25. april

I går blev præstegården forpagtet til fattiggårdsbestyrer Peter Nielsen fra Asdal fattiggård. Det første år skal han ingen forpagtningsafgift svare, bortset fra at betale skat og levere præsten

mælk.

Kristen Baand har købt jordemoderens hus i Bjergby.

28. april

Førstegudstjeneste med altergang i Mygdal kirke. Pastor Sørensen fra Hirtsholmene prædikede og forrettede tjeneste ved alterbordet. Pastor Madsen-Hindsholm gik til alters.

15. maj

I dag holder fhv. skrædder Jens Poulsen og hustru Hanne guldbryllup i Bjergby.

10. juni

Kl. 9 kørte jeg til Hjørring med Ingeborg og alle drengene. Vi kom til Hjørring før middag og tog ind til Ingeborgs broder. Hesten blev sat ind i købmandsgården i Østergade. Gårdskarlen har købt gården i år for 50.000 kr. Efter at have spist til middag gik jeg, Kristen og lille Anna en tur ud til Sct. Knuds kilde - vest for byen.

Kl. 4 samledes vi hos Kirstine Lund, hvor vi fik alle 5 drenge fotograferet. Vi bestilte 8 fotografier, og jeg betalte 2 kr. i forskud. Derefter gik vi ned i Svelunden, hvor jeg og Kristian foretog en sejltur med alle børnene i en båd, som Kristian lejede for 25 øre for et kvarter. Efter at vi havde fået noget at spise hos Kristen Lønsmann, begav vi os kl. 7½ på hjemrejsen – vi var hjemme kl. 10.

16. juni

I går lavede arbejderne på det nye teglværk i Mygdal en lille strejke. Da de mødte i går morges, var værkføreren ikke mødt og leret ikke til at bruge. De drog så i samlet flok op til høkeren i Bjergby og Søren Nørmark og fremførte deres anker. Dette havde til følge, at bestyrelsen tog derved om eftermiddagen og undersøgte forholdene. Værkføreren er i miskredit. Han får ikke kosten hos Jens Peter Løth længere. Han tog fløde af mælkespandene. Det var konen misfornøjet med. Nu får han kosten hos Jens Kok.

Anders Zachariassen, hans kone og datter og dennes mand, Kristen Frederiksen, er rejst til Amerika.

29. juni

Dyrskue i Hjørring. Kl. 10 kørte jeg til Hjørring med hesten. Plagen var med og løb ved siden af vognen. Julius var med og holdt ved den. Vi spiste middagsmad hos Kristen Lønsmann, og jeg gik op på forsamlingsbygningen, hvor hesteavlsforeningens bestyrelse skulle samles kl. 2. Alle mødtes efterhånden. Vi valgte Frederik Uslev til formand, og Laurids Jespersen gav en dobbeltøl. Kl. 3 trak jeg ud på dyrskuepladsen med plagen og var der i 1½ time. Jeg tøjrede den og lod den stå, men plagen blev ikke som aftalt synet som afkom efter Ørnø hesten. Der kom nemlig kun 7 heste. Olesen, Asdal, mødte ikke med sin plag, som han havde solgt sidste onsdag for 590 kr. Jeg fik 1 kr. af Frederik Uslev for at møde med plagen.

4. juli

Der var ingen skole i dag på grund af, at der var gymnastikopvisning i Bjergby. Gymnastikinspektøren var mødt.

Kristen Baand har solgt det gamle jordemoderhus på Krattet mark til Rikke Peter.

12. juli

Lærerinden, Oline Larsen, var her. Jeg betalte hende 8 kr. 15 øre for materiale til håndgerning. I morgen rejser hun til København, hvor hun skal på et 4 ugers kursus i håndgerning. Børnene i nederste klasse har ferie fra i morgen til 1. september.

16. og 17. juli

Drengene blev hjemme fra skole for at hjælpe med høet.

23. juli

Drengene i skole. Der blev ikke megen skole, da der kun var mødt 3 børn. De var inde hos læreren og drak chokolade i anledning af Annas fødselsdag.

28. juli

Jeg og Johannes var i kirke og i missionshuset. Jeg betalte Tine 3 kr., da hun er pengeløs. Hun søger embede som forskolelærer. Markus tog sin grammofon med ind og lod os høre de stykker, han har.

29. juli

I dag holdt Hans Tausen og en datter af Peter Dahl bryllup. De blev viet på Sjælland af valgmenighedspræst Niels Dahl.

4. august

I dag holdt højskoleforstander Stevns, Kvissel, møde i Krøgholt plantage.

20. august

Kl. 3 var der sognemøde i fattiggården for at drøfte Hjørring Aalbæk banespørgsmålet.

26. august

Karl Skrubbeltrang har solgt "Ryet" i Bjergby til murer Mikael Jensen.

8. september

Jeg var oppe i Karlsminde og så på petroleumstærskværket.

13. september

I eftermiddag blev Laurids Grimshaves datter, Maren, begravet. Graveren havde kastet graven vel kort. Vi gik så ind i kirken, medens graveren fik graven gjort lidt længere.

3. oktober

Kristian Skarndal har solgt sin gård med 21 tdr. land til Peder Thirup fra Krustrup for 15.700 kr. Kristian beholder den gamle husplads og noget jord nord for ejendommen – i alt ca. 1 td. land.

5. oktober

Smed Martin Dybbro har solgt det gamle hus til Hans Pedersen, og så bygger han et nyt stuehus til vestre ende af smedjen.

16. oktober

Jeg var hos præsten, der kunne fortælle, at der er relativ få børn i Mygdal søndre skole. Elevtallet er således:

Bjergby skole	90 børn
Mygdal nordre skole	82 børn

Snevre skole 66 børn

Mygdal søndre skole 62 børn.

Han syntes, at vi skulle inddrage lærerindeembedet ved søndre skole og så lade frøken Lauridsen flytte til nordre skole. Så kunne folk i søndre skoledistrikt få den vestre skolestue til gymnastik- og forsamlingshus. Han havde talt med Martinus Krøgholt derom, og nu opfordrede han mig til at gå til provsten og tale med ham om det. Det lovede jeg.

Provsten, som jeg besøgte senere på dagen, mente nu ikke, at det kunne lade sig gøre at inddrage lærerindeembedet fra søndre skole. På mit spørgsmål, om frøken Lauridsen kunne pålægges at flytte til nordre skole, svarede han nej. Når det ikke var sat som en betingelse, da hun blev ansat, så kan det ikke lade sig gøre. En anden sag var, om vi kunne få hende til at flytte ved at tilbyde hende en højere løn. Det mente jeg ikke kunne nytte.

22. oktober

I formiddags kørte 8 vogne 15 favne lyng på den nye vej, og i eftermiddag kørte 2 vogne sand på lyngen.

Spille Ane Marie holder skifte med sine børn. Jens skal købe huset for 3.000 kr.. Han skal ikke forrente pengene, så længe moderen lever – til gengæld skal han give hende ophold.

24. oktober

Rodskjær har solgt Odden hovedgård til proprietær Basse, Randers, for 235.000 kr. 15.

november blev det meddelt, at handelen ikke blev til noget, da Basse ikke kunne skaffe pengene.

29. november

Generalforsamling i mejeriet. Planerne om at bygge mejeri i Uggerby blev omtalt.

I vedtægterne foresloges indføjet en bestemmelse om, at de, der beholdt søndagsmælken hjemme, skulle have lov til at levere mælken om mandagen, såfremt den blev leveret i sund og frisk tilstand. Bestemmelsen blev vedtaget. Der er tegnet 832 køer til Mygdal Mejeri i den nye 10-års periode.

9. december

Møde i aktieteglværkets bestyrelse. Værkføreren har fået sin afsked og er rejst fra Fælled.

28. december

I eftermiddag var der juletræsfest i missionshuset. Jeg kørte derop med Kristian, Julius og Peter. Kl. 2 tændtes lysene på træet. Præsten begyndte med bøn og trosbekendgørelsen. Han læste også op, og der blev sunget en del julesalmer. Der var mødt 72 børn og en del voksne. Børnene fik hver en pose med godter, en lille gave og et sanghefte.

1908

1. januar

I morges døde den 85-årige particulier Søren Villadsen, Hjørring, forhen ejer af Houen i Mygdal sogn. Han ejede Houen fra 1853 til 1887 og har siden boet i Hjørring. De sidste år var han i barndom og blev plejet af den gamle pige, Lovise Baand. Jeg tjente hos ham fra 1/11 1885 til 1/4 1886. Han var et stille og roligt menneske, men skønt han var meget formuende, så var han slet

ikke gavmild eller hjalp andre.

8. januar

I eftermiddag blev min farbroder, Niels Andreasen, begravet på Mygdal kirkegård. Kl. 1 gik jeg og Ingeborg derned. Lidt over kl. 2 kørte vi til kirke. Der var 15 vogne i følget. Niels Jakobsen kørte med kisten. Kisten blev båret ind i kirken af: Martin Thøgersen, Niels Pedersen, Jens Kristian Kabbeltved, Th. Steffensen, Kristian Holtegaard og Kristian Knurborg. De fleste af følget gik med hjem fra kirken. Der var nok 50 gæster – jeg husede 8 heste. Snedker Mads' datter var kogekone.

Andreas Degnbøl var her om formiddagen med en adresse, der skal cirkulere blandt kommunens beboere. Der protesteres mod, at kommunen bygger gymnastik- og forsamlingshuse.

9. januar

Lærer Eskildsen, Kristian Dahl og Søren Nørmark arbejder på at få den projekterede bane længere ind i kommunen og at få en station sønden for Mygdal nordre skole og en station ved Jens Broens eller Boelts i Bjergby.

11. januar

Frøken Nielsen, Sejlstrup Mark, er konstitueret som lærerinde ved Mygdal nordre skole.

13. januar

Sammen med lærer Jensen og lærer Møller forhandlede vi om oprettelse af en bogsamling for skolebørn. Vi skrev en ansøgning til kultusministeriet om statstilskud til en sådan samling.

14. januar

Vi fæstede Else, datter af Anders og Sørine Molsen, Asdal, til at tjene os fra 1. maj til 1. november for 30 kr. Hun er 12 år.

3. februar

Revision på mejeriet. Om aftenen kom kassereren, Martinus Krøgholt, og der blev diskuteret en del om mejeri og brugsforening. En var imod, at uddeleren gav så langstrakt kredit. Revisorerne burde gøre bestyrelsen opmærksom på, når det gik for vidt med kreditten. Mejeribestyreren klagede over, at uddeleren var for langsom til at ekspedere. Mælkevognene måtte holde der i timevis. Børnene ville ikke gå til brugsen – de fik ikke brystsukker som hos høkeren. Varerne var også for dyre o.s.v. Jensen mente også, at det var bedre, at uddeler Hans Tausen havde en butikskar i stedet for sin søster.

7. februar

Jeg kørte et flyttelæs for lærerinden, Oline Larsen, fra Mygdal nordre skole og ned til hendes hjem i Uggerby. Da jeg kom op til skolen, kom lærer Jensen ud og lavede en ynkelig figur, idet han med et tvungent smil udtalte, at det var kedeligt, at hun skulle rejse. Hun ville ikke erkende, at hun havde fejlet. Jeg kørte så hendes ting ned til Uggerby. Efter at hestene var spændt fra og sagerne læsset af, kom jeg ind og drak chokolade. Det blev så fortalt, at det er helt bestemt, at der skal bygges et mejeri i Uggerby. Det skal ikke arbejde om søndagen.

Medens jeg var der, kom der et brev om, at Horne – Asdal tilbød Oline Larsen en vikarplads ved Hirtshals skole. Det blev hun meget glad for.

12. februar

I aften begynder missionsugen i Mygdal kirke med pastor Lund, Harridslev, som taler.

23. februar

Andreas viste mig en skrivelse, som Kristian Sørensen og flere vil sende skoledirektionen som protest mod kommunens bygning af gymnastikhuse. Han sagde, at folk er ved at tegne bidrag til aflønning af en valgmenighedspræst. De tegner sig for årlige bidrag i 3 år.

25. februar

Min broder Johannes er blevet lærer på Aalestrup Realskole, hvor han får 35 kr. om måneden foruden kost og logi. Under den stærke blæst forleden blæste gavlenden ud på Mikael Ryets kostald i Bjergby og faldt ned på Mikael og hans broder, der stod og sleb. De blev en del forslået.

11. marts

Kristian og Julius var i skole i formiddags. Foruden dem var der kun mødt Jørgen Grøntveds hyrde.

16. marts

Drengene blev hjemme fra skolen for at hjælpe med at tærskes.

9. april

Bestyrelsesmøde i mejeriet. Store drøftelser, bl.a. om en tilbygning til boligen til 1.000 kr. og om en forhøjelse af kassererens løn fra 50 til 75 kr. Ingen af forslagene blev vedtaget.

12. april

Konfirmation i Bjergby. Præsten havde afvist at konfirmere 2 drenge, som havde malet fanden på en bænk i konfirmandstuen.

27. april

Nielsen, Kærsgaard, og hustru holder sølvbryllup i dag. De holder festen på hotel Skandinavien, og der flagedes mange steder i byen.

6. maj

Jeg var i Forsamlingsbygningen, hvor der var auktion over Søren M. Jensens varelager. Jeg købte et bud – 9 roehakkere for 2 kr. 50 øre.

Aktieteglværket skal levere 60.000 sten til det nye mejeri i Uggerby Mejeri.

5. juni

Grundlovs møde i Odden skov. Indremissionær Krohn, Frederikshavn, og pastor Madsen Hindsholm talte.

11. juni

I eftermiddag blev høker Kristen M. Kristiansen Nyeng, begravet. Jeg og Ingeborg gik derop. Der var mødt mange mennesker – 90 i alt. Til kirken kørte 10 vogne. Der var en stor flot granitplade skænket af høkerens venner og bekendte og en marmorbibel skænket af familien.

17. juni

Bispevisitats i Bjergby skole. Den 19. er der bispevisitats i Snevre skole.

22. juni

I eftermiddags gik jeg op til aktieteglværket, hvor der var generalforsamling kl. 3. Der var mødt

en ret talrig forsamling. Vi gik i et par timer og så på teglværket. Derefter gik vi op i Fælled lade, hvor generalforsamlingen blev holdt. Søren Nørmark åbnede mødet. Der er tegnet 35.000 i aktier af 171 aktionærer. Derudover er der en gæld på 50.000 kr.

25. juni

I dag foretog lærerne og børnene fra Mygdal nordre skole udflugt til Frederikshavn. Jeg kørte hjemmefra omkring 6.30 med Else, Kristian, Julius og Peter. Der kørte 10 vogne. Forrest kørte Hans Svendsen, Karlsminde, hvorfra der vajede et dannebrogflag. Da jeg kom til Hjørring, satte jeg hestene ind hos Karl Jensen. Der var 40 voksne og 92 børn. Der blev købt selskabsbillet. Hans Svendsen ville have sin tjenestepige til at gå for et skolebarn, men det blev opdaget. Da vi kom til Frederikshavn, marcherede vi ind i plantagen, hvor vi spiste mellemmad og drak sodavand. Vi gik så ud til havet ved sanatoriet Frydenstrand. Derefter gik vi atter ind ud i plantagen, hvor børnene blev beværtet med kaffe. Derefter var vi i havnen, hvor vi så et dampskib. I Frederikshavn var vi også inde i kirken, hvor lærer Jensen spillede på orglet for os. Vi tog med 5-toget til Hjørring, hvor vi spiste resten af den medbragte mad i Svanelunden. I Hjørring betalte Kristian Holtegaard billet til Kosmorama (*biografen*) for børnene. Vi var ikke derinde, men det var nok de fleste. Vi kom hjem kl. 9 godt trætte.

5. juli

Laurids Grimmeshaves kone nedkom forleden med en søn – de havde i forvejen 9 piger.

6. juli

Skolebørnene blev fotograferet i dag.

18. juli

I går gav lærer Jensen hvert af børnene i 2. klasse et prospektkort af Mygdal nordre skole.

23. juli

Jeg tog et bad på badeanstalten i mejeriet – det kostede 15 øre. Martinus Krøgholt og jeg bestemte et sognerådsmøde hos høker Kristian Pedersen, Bjergby.

25. juli

Drengene fik et fotografi af skolebørnene i dag hos lærer Jensen – det kostede 1 kr.

27. juli

Skomagere Kristian Mortensen var her og modtog sin vejmandsløn.

30. juli

Jeg gik op til tandlæge Friis og spurgte, om han ville trække Ingeborgs tænder ud. Det ville han nok, men når hun ikke ville have andet end tænderne bedøvet, måtte hun helst have noget at spise. Vi gik så ned til Marie og fik middagsmad. Derefter fulgtes vi ad op til tandlægen. Han ville ikke tage alle tænderne ud på en gang, men tage dem i overmunden i dag. Han bedøvede først tænderne og efter 10 minutters forløb tog han dem ud. Han tog i alt 10 – om 14 dages tid ville han tage de øvrige. Om 3 – 4 måneder ville han sætte nye tænder ind.

31. juli

Generalforsamling i mejeriet. Der var mødt ca. 50 interessenter. Generalforsamlingen forløb roligt, men man kunne ikke undgå at lægge mærke til, at der er oppositionsløst.

11. august

I dag var kongen og dronningen i Hjørring og Hirtshals. På vejen til Hirtshals kørte de gennem Bjergby og Snevre. Jeg ville have været i Snevre, men blev hjemme, fordi de 2 største drenge var syge. Der var mange folk i Hjørring og Bjergby.

12. august

I dag gik jeg op til skolen kl. 6. Jeg kom til skolen sammen med flere, og lærer Eskildsen tog imod os. Vi gik så ud i haven, hvor Madsen-Mygdal var. Der kom mange mænd og kvinder. Der blev talt en del med Madsen-Mygdal om typografstrejken. Lærer Eskildsen kom og førte Madsen-Mygdal til bords. Vi kom ind i skolestuen og fik chokolade, kaffe og kage. Eskildsen åbnede talernes række med at bringe Madsen-Mygdal en tak fra hans gamle skolepiger. Madsen-Mygdal takkede og sagde, at han havde tilbragt sine lykkeligste timer i denne stue. Det var lykkelige stunder, når han kunne tale med børnene om kristendommen, således at deres øjne kunne lyse, og ligeledes når han talte med dem om historien. Poul Uslev takkede ham på drengenes vegne, mest dog for hans arbejde i skolen, men også for hans kommunale arbejde og hans politiske virksomhed. Når han tænkte på skoletiden, var der 2 ting, han særligt mindedes, at Madsen-Mygdal indskærpede sine disciple. Det var bøn og arbejde. I sin svartale sagde Madsen-Mygdal, at der var 3 ting, som kunne gøre os glade. Man kan arbejde sig glad, man kan bede sig glad, og man kan synge sig glad.

Vi sang ved bordet: "I alle de riger og lande", "Altid frejdig, når du går" og "Alt står i Guds faders hånd". Sognefoged N. Chr. Jensen overrakte Madsen-Mygdal et sølvbæger, der har kostet 65 kr. med Madsen-Mygdals navn og adresse og tallene 1862 – 1900. Madsen blev beskikket som lærer i Mygdal den 31. januar 1862 og overtog embedet 12. februar samme år. Der var samlet omkring 100 for at hædre Madsen-Mygdal.

13. august

Vi kørte til Hjørring og var hos tandlæge Friis. Han tog Ingeborgs tænder ud i undermundten. Han sagde, at hun kunne få nye tænder i december. Det ville koste 70 kr. med udtrækning og tænder.

16. august

Ingen gudstjeneste i Bjergby og Mygdal i dag, da præsten var i Hirtshals, hvor den nye kirke blev indviet i dag.

I eftermiddag var der møde i Bjergby præstegårds bakker. Jeg kørte til Bjergby med Ingeborg og Peter. Da vi havde fået hesten sat i stald, gik vi ind på den smukke kirkegård, hvor vi traf Ingeborgs broder Kristen, der var kørende ud til kirkegården med jomfruen fra bryggeriet og hendes moder, Lars Koldals enke. Ved mødet talte lærer Knudsen, Sørig, først og derefter missionær Nyholm.

23. august

Førstegudstjeneste i Mygdal kirke. Høker Jens Kristiansens datter fra Mygdal blev døbt – hun fik navnet Ester Kristiansen.

Jeg var oppe hos Frederik Uslev, medens jeg sad der, kom Poul også. Han bad os om at følge

med over og drikke kaffe. Bagefter var vi en tur oppe på højen vesten for Pouls gård. De 2 Uslev gårde ligger idyllisk og smukt i alle de bakker, hvor en del er beplantet. Bagefter fulgte vi ad ned i Frederiks gård, hvor Frederik bad mig spille krocket sammen med dem og spise mellemmad. Jeg betakkede mig.

12. september

Drengene blev hjemme fra skolen for at hjælpe med høsten.

14. oktober

Ingen skole i dag – der var efterårsmøde i Bjergby.

Generalforsamling i kvægavlsforeningen. Der var lidt diskussion. Da Hans Svendsen afleverede regnskabet til Steffensen, havde han glemt, hvor stort statstilskuddet havde været i det forløbne år. Og papirerne var borte. Han kunne ikke huske, om det var 130 eller 148 kr., men for at være på den sikre side ville han betale 148 kr. Steffensen undersøgte imidlertid sagen og konstaterede, at statstilskuddet havde været 170 kr. På generalforsamlingen sagde Martinus Krøgholt så, at han havde hørt, at statstilskuddet ikke var i orden. Steffensen sagde så til Hans Svendsen, at han skyldte ham 26 kr., da han hidtil kun havde betalt 144 kr.

19. oktober

Jeg var på herredskontoret sammen med Kristian Bastholm i anledning af, at jeg havde købt et moseskifte af ham. Det kostede 225 kr.

20. oktober

I dag blev postens hus på Nyeng mark rejst. Jeg talte med lærer Jensen om vor lille tjenestepige, Else. Han kaldte hende en ret og ordentlig pige.

20. november

I dag holdt smed Søren Pedersen og hustru i Skarndal sølvbryllup.

22. november

Førstegudstjeneste i Mygdal kirke. Da vi kom til kirken, var kun præsten og læreren mødt. Præsten spurgte os da, om vi havde tænkt at gå til alters. Jeg sagde "Ja, det vil vi gerne". Så holder vi altergang sagde præsten. Foruden mig og Ingeborg gik Martha og Stine Degnbøl til alters. Der var 6 mennesker til i kirken. Præsten holdt en lang skriftetale og en kort prædiken.

24. november

Steffensen og kontrolassistenten var her og ville nok have kåret køer til kvægavlsforeningen, hvilket jeg frabad mig.

2. december

I aften var lærer Jensens kone og lærerinde, frøken Nielsen, her med en liste, hvorpå man kunne tegne sig for bidrag til en sygeplejeforening i årlige bidrag i 5 år. Jeg tegnede mig for 2 kr.

4. december

Ingeborg og jeg kørte til Hjørring. Hun gik ned til tandlægen for at få sine nye tænder – hun var der 3 gange i dagens løb. Den sidste gang var jeg med. Jeg betalte ham 65 kr. for tænderne. Han lovede at sende tænderne, når de var helt færdige. Jeg var til hedningemissionsgudstjeneste i Sct. Cathrine Kirke og senere til et udsalg til fordel for hedningemissionen.

Hos tandlægen havde jeg lånt Brinch-Seidelins beskrivelse af Hjørring Amt. Vi var hjemme kl. 22.

9. december

For nogle dage siden fødte Søren Dams kone 1 barn, og medens det stod på, døde deres mindste 1½ år gamle barn efter få dages sygdom.

12. december

Jeg kørte til Retholt og købte 2 potter brændevin.

15. december

I eftermiddags gik jeg hen til Niels Grøntved med 6 gæs – vi beholdt selv en. De 6 gæs blev betalt med 31 kr. 50øre.

16. december

Jeg var i Hjørring og var bl.a. oppe ved tandlægen med Ingeborgs undertænder, som hun ikke kunne sætte på, men det kunne jeg ikke få ham til at tro, så jeg måtte gå med uforrettet sag.

30. december

Juletræsfest i missionshuset for børn. Jeg fulgtes med Kristian, Julius og Peter derop. Der var mødt 60 børn. Efter en julesalme og Anders Vestergaards tale om julens betydning uddeltes en pose med godter til hvert af børnene. Derefter var der sanglege, inden der uddeltes legetøj til børnene.

31. december

I aften tændte vi juletræet for sidste gang i år.

1909

1. januar

Der er så meget dårligt oppe i det danske folk som helhed, og det samme gælder de mindre kredse og samfund. Egenkærlighed og forfængelighed tager overhånd i en uhyggelig grad. Ungdommen synes især at blive dårligere – arbejde bliver skyet af dem, særlig dog nok pigerne. Vi har ingen tjenestepige kunnet få i år – når de skal hjælpe til med udendørs arbejde, så vil de ikke tjene. Dog ser vor himmelske fader nok, om vi kan få tjenestefolk og lader os nok få dem vi behøver. Ofte når det så ser mørkest ud, så får vi nærmest vore ønsker opfyldt.

Thi hvo sin lid til Gud har sat

Han vorder ej af ham forladt.

2. januar

Ingeborg og jeg kørte til Hjørring og gik op til tandlæge Lønborg-Friis. Da han så gebisset i undermundten, sagde han, at hun havde fået et forkert sæt. Så nu ville han skrive til dem, der havde fået tænder sammen med Ingeborg for at få at vide hvem, der havde fået hendes. Når han så fik sættet, ville han sende dem til Ingeborg.

8. januar

I dag nedkom skomagerens kone med en søn, Kristian.

14. januar

De er ved at bygge en brugsforening i Uggerby ved mejeriet.

15. januar

Kristian Overgaard, Bjergby, døde i går. Han havde været dårlig i de sidste år, siden han blev ramt af et apoplektisk tilfælde. Han havde været i Uslev hos Frederik, som er gift med hans datter, i den sidste tid, men en dag var han gået til Bjergby. På vejen var han faldet omkuld. Nogle børn var så kommet ind til høkeren og fortalte, at der lå en fuld mand ude på vejen. Høkeren gik så ud for at se efter ham og så, at det var Kristian Overgaard, men han var ikke fuld. Han døde i Bjergby hos Niels Ebbesen, der er gift med hans datter. Kristian Overgaard var en vidt bekendt mand. Han var godt begavet, men hans begavelse brugte han sjældent i den gode sags tjeneste. Som ung var han en tid vikar ved Mygdal skole, før Madsen-Mygdal kom der. Han købte senere Solbjerggaard i Astrup. Den drev han godt op, men han var bekendt for sin hårdhed over for sine arbejdsfolk. Medens han var, der tjente hans brodersøn, Kristen, hos ham. Han forførte hans datter, Maren. Kristen (Holtegaard) og Maren blev senere gift. Samtidig ejede han gård i Bjergby og Taaghøj i Mygdal. Han var en tid medlem af sognerådet i Sindal – Astrup, hvor han blev meget berømt for sin oppositionslyst og en mindre fin affære med indkøb af korn m.v. til fattiggården. Han var tillige lægdsmand. Senere solgte han Solbjerggaard og flyttede til sin gård i Bjergby, men han måtte en tur atter overtage gården. I Bjergby havde han en kort tid en høkerforretning. Han var meget kritisk over for sognerådet den første tid. Den første tid, jeg var i sognerådet, førte vi proces mod ham, som vi vandt. Han ejede en kort tid Holtegaard. Hans kone var fra Taaghøj og var en søster til Hans Isbak. Han havde 3 døtre, der er gift med Kristen Holtegaard, Frederik Uslev og Niels Ebbesen. Kristen Overgaard var i sin tid en stadig kirkegænger, men ellers mærkedes ikke noget åndeligt liv hos ham. Han var en ivrig højremand.

1. februar

Peder Fynbos søn var her og tiggede til en ko, han havde mistet. Jeg gav 1 kr.

I dag afgik lærer Eskildsen, Bjergby, ved døden. Han har været syg i længere tid, men i de sidste dage har han været meget dårlig. Med ham er den sidste af kommunens gamle lærere forsvundet i løbet af få år. Eskildsen var en egen person. Han har øvet stor indflydelse blandt beboerne i Bjergby, særlig i den østlige del. I skolen var han meget afholdt af børnene, som gerne søgte skolen. Ungdommen blev også en del påvirket ved møder og ved gymnastikken i det af Eskildsen byggede forsamlingshus. Der er delte meninger, om det har været en heldig indflydelse, der er udgået fra dette hus. Eskildsen var godgørende og meget jævn og ligefrem i sin færd. Han fremhævede gerne sin egen personlighed og gjorde sig ofte i sin tale fortjent til at kaldes vrøvlevorn.

11. februar

I dag var der fridag på skolen i anledning af danskens sejr over svenskerne for 250 år siden. I den anledning er der gudstjeneste i Bjergby kirke i aften.

27. februar

Jeg og Kristian kørte til Hjørring med en gris til slagteriet. Om eftermiddagen var der møde i missionshuset. I den lille sal var der udstillet en hel del billeder og småting fra Kina samt en hel

del missionslitteratur. Der blev vist lysbilleder fra missionsmarken. Jeg købte hos bundtmageren 2 huer – en til Kristian og en til Julius – de kostede 3½ kr.

17. marts

I eftermiddag var en læge fra sygehuset i Hjørring i Mygdal nordre skole og talte om tuberkulose og forebyggelse mod denne sygdom.

18. marts

Jeg mødte lærer Jensen, der fortalte, at det havde været en kritisk dag i skolen i dag. Først havde han måttet tampe en dreng, fordi han løj for ham, og så var det opdaget, at en elev stjal penge fra Høker-Martha.

22. marts

Til det årlige samfundsmøde i Bangsbostrand. Missionær Nyholm, Hjørring, var hovedtaler. Han omtalte bl.a. de farer, der særligt truer i vor tid: Løshed i pengesager, druk, usædelighed, partivæsen og mangel på sammenhold blandt de hellige. Løsheden i pengesager er meget stor, og der vises en stor letsindighed – man køber uden at betale. Mange lever over evne og indvikler sig i alt for store forhold – der leves på vekslers, og så ramler det sammen. Der er ingen bevidsthed blandt folk om at betale. Albertiskandalen vidner om bundrådne tilstande – mange bærer sig ad på samme måde, om end under mindre forhold. *Referatet af hele mødet fylder ca. 10 sider.*

25. marts

Jeg og Ingeborg kørte til Hjørring. Ingeborg var hos tandlægen og fik taget mål til nye undertænder. Tandlæge Friis gav Ingeborg 5 kr., fordi hun fra starten ikke fik de rigtige tænder. Vi var også til helliggørelsesmøde i missionshuset i Hjørring, hvor pastor Hansen, Horne, indledte forhandlingerne over emnet ”Samfundsledelse og samfundstugt”. Han sagde bl.a., at det er nødvendigt, at der er orden og ledelse. Pastor Krogsbæk sagde efterfølgende, at der er fare for, at lederne kan blive for ærgerrige, når de altid vil være med. Der er grund til at være vågen. Sagerne, der kommer for, skal fremmes på en ydmyg måde og i samklang med andre.

19. maj

Jeg gik til valgmøde i Retholt. Først talte Jens Sørensen, Vanggaard. Så skulle der vælges en ordstyrer. Flere foreslog: Martin Henriksen, lærer Jensen, købmand Jensen og Niels Bak, men mejeribestyrer Jensen blev valgt og takkede for valget. Derefter talte Jungersen, Lehman og Kristen Hansen, Barkholt, og gav hverandre dygtig af grovfilen. Derefter havde en del vælgere ordet. Kandidaterne havde flere gange ordet, og J. Sørensen sluttede med et leve for et godt valg. Mødet sluttede ikke før kl. 1 om natten.

25. maj

Folketingsvalg i Hjørring i dag.

5. juni

I eftermiddag var der grundlovsmøde i Odden skov med pastor Madsen Hindsholm og pastor Hansen, Horne, som talere. Ingeborg, Bine, Kristian, Peter og Vilhelm var deroppe.

13. juni

Præsten meddelte mig, at biskoppen har konstitueret lærer Rasmussen i Bjergby skole.

17. juni

Jeg kørte op til skolen med Ingeborg og Holger og fik hans koppevaccination synet af distriktslægen. Jeg talte med lærer Jensen og lærerinden. Det er slemt med svamp i hendes lejlighed. Hele skolen er blevet malet i sommer.

Modtog Aalborg Stiftstidende gratis til slutningen af denne måned.

21. juni

Møde i missionshuset i Hjørring om Horne Højskole. Mange udtalte sig. Problem: For få elever og nok ikke fuld tilfredshed med forstanderen. Man skiltes uden synligt resultat.

28. juni

Generalforsamling i teglværket. Jeg blev valgt til bestyrelsen i stedet for Søren Houen.

4. juli

Møde i Krøgholt plantage ved Ludvig Bøgeskov og i Vestergaards plantage i Mygdal ved konsulent Calundan. Teglværkets arbejdere med koner var på udflugt til Lilleheden.

5. juli

Jeg og Poul Uslev er blevet valgt til at tiltræde en kommission angående tiendeafløsningen ved Mygdal Kirke.

9. juli

Dyrskue i Hjørring.

29. juli

Auktion i Bjergby over lærer Eskildsens efterladenskaber.

5. september

Førstegudstjeneste i Mygdal Kirke. Nissen havde et barn, der blev døbt og fik navnet: Helga Gram Skjoldager.

19. september

Janus Andreassen talte i missionshuset – vi aftalte, at jeg skulle skrive "Gamle minder" om min slægt og fødeegn og sende dem til ham – så ville han muligvis lade det trykke.

22. september

Gymnastikinspektør Kristensen var i Snevre skole i formiddags og i Mygdal søndre skole i eftermiddags.

29. november

Drengene lånte en bog i den nyoprettede lånebogsamling i skole. Den var om Fredericia slaget.

3. december

Meget strengt vejr. Thomas Vandkjærs vindmotor blæste i stykker og kom til at hænge med vinge og hale.

Kristian, Julius og Vilhelm i skole. Vilhelm fik en bog "Julenissen" fra Becks boghandel. Det var sendt 20 til skolen til uddeling mellem eleverne.

7. december

Bestyrelsesmøde i teglværket. Der skal lånes 4.000 kr. til terminen – 2.000 kr. er lånt i Bjergby Mygdal sparekasse. Der skal forhandles om at udstykke gården.

Baneudvalget forlanger, at kommunen skal betale et tilskud på 90.000 kr. til Hjørring – Aalborg banen.

20. december

Jeg kørte mælk i formiddags – i mælkeslæden for 1. gang i år. Jeg skulle have været til generalforsamling i teglværket i Bjergby, men det opgav jeg på grund af vejret.

29. december

I eftermiddag var der juletræsfest i missionshuset. Jeg kørte derop med Kristian, Julius, Peter og Vilhelm. Jeg spændte hestene fra i Fælled. Der var mødt ca. 60 børn og 20 voksne. Efter at træet var tændt, indledte Laurids Grimmeshave med bøn og en kort tale. Der blev sunget nogle salmer, medens børnene vandrede rundt om juletræet. Præsten havde menighedsrådets medlemmer samlet i eftermiddag, så han og Anders Vestergaard kom først, da dette møde var afsluttet. Præsten talte så lidt til børnene, og der blev sunget et par salmer.

31. december

Så er året 1909 ude af sagen. Det har været et år, der har gået sin gang uden at sætte større mærker i vort hjem. I økonomisk henseende har det været et godt år. Vi har haft meget at bestille. Siden først i april og til november havde vi ingen daglejer, og vi har også været dårligt stillet med pige. Vi havde nok gamle Bine i sommer, men hun var ikke ret dygtig og den pige, vi fik til november, er en simpel pige. Daglejeren, Kristian Poulsen, jeg fik til november er en rar mand.

Vi kan takke herren for et godt helbred. Den 1. april gik jeg ud af sognerådet efter, at der havde været valg i marts. Sognerådet valgte mig til revisor. Ved aktieteglværkets generalforsamling i sommer valgtes jeg til medlem af bestyrelsen. I efteråret fratrådte jeg som revisor i andelsmejeriet – en bestilling, jeg har haft i 11 år. I maj måned begyndte Vilhelm at gå i skole. Søster Tine har fået en plads som forskolelærerinde. Johannes studerer fremdeles.

1910

Atter begyndes et nyt nådeår, og Herren hjælpe os med at leve sådan i dette, at om det forundes at leve det til ende, at det så må kunne ses tilbage på med glæde.

Førstegudstjeneste i Mygdal Kirke. Da vi kom ud af kirken, meddelte Kristen Holtegaard, at der skulle vælges to kirkeværger i stedet for ham og Kristian Knurborg. Han opfordrede til at foreslå nogle. De gamle vil ikke modtage genvalg. Laurids Jespersen foreslog Kristian Grøntved og Niels Jacobsen. Da der ikke blev foreslået flere, foretoges afstemning ved håndsoprækning. De fleste rakte hænderne i vejret, og jeg og Niels Jacobsen erklæredes valgte til kirkeværger. Kristen Holtegaard kom hen til mig og spurgte hvem, der skulle have regnskabet. Han mente, at det var bedst, at jeg fik det. Jeg talte med Niels Jacobsen om det. Han syntes også, at det var bedst, at jeg fik regnskabet, hvilket bestemtes.

18. januar

Spille-Niels vil have sit hjem i Skarndal og har i den anledning sendt sin broder Jens ud til Hvidstedgaard for at meddele Kristensen det.

20. januar

I aften var der møde i Mygdal nordre skole om oprettelse af en skorstensfejerforening. Jeg gik derop – mødet var berammet til kl. 6, men klokken blev hen ad 7, inden det begyndte. Der var mødt nogle og tredive mænd. Jens Bertelsen mødte med nogle numre af "Husmandshjemmet", som han uddelte til husmænd. Jeg forlangte og fik et nummer til gennemsyn. Efter nogen venten blev det spurgt om hvem, der var indbyder til mødet. Steffensen, Kabbeltved, meddelte, at det var brugsforeningens bestyrelse, og da særlig Søren Houen, der havde taget sig af sagen. Man beklagede, at Søren ikke var mødt, da han havde indhentet nogle oplysninger. Man spurgte Mads Overgaard, der havde arbejdet i Houen i dag, om Søren ikke ville herhen. Mads: Jo, han gik hjemmefra kl. 1½. Jeg: Så må han vel snart kunne være her (stor munterhed). Steffensen: Jeg vil på bestyrelsens vegne byde forsamlingen velkommen. Det er blevet fortalt, at brandforsikringsforeningen har ret til at afkorte brandskader med 50%, når skorstenene ikke har været fejede de reglementerede 4 gange årligt. Han bad forsamlingen vælge en ordstyrer og foreslog brugsforeningens formand, Niels Jakobsen, Grøntved, som valgtes ved håndsoprækning, men han skilte sig ikke godt fra hvervet, da folk hele tiden talte i munden på hinanden. Søren Houen kom endelig. Han havde vedtægterne med for Bjergby Skorstensfejerforening, som Niels Jakobsen oplæste. Det vedtoges at oprette en skorstensfejerforening for Mygdal, og der indtegnedes godt 40 medlemmer med ca. 80 skorstenene. Der skulle så vælges en bestyrelse på 3 medlemmer. Søren Houen foreslog Niels Jakobsen, mig og Steffensen, Kaultved. Jeg sagde, at jeg syntes, at det var bedre at vælge 3 mænd i Grøntved. Villads Klodske foreslog at vælge Niels Jakobsen, Søren Houen og Peder Thirup. Disse valgtes så ved håndsoprækning.

Efter mødet skulle der så udtages en skorstensfejer. 4 havde meldt sig: Martin Rishøj, Mads Overgaard, Kristian Olesen og Kristen Simonsen. Ved lodtrækning valgtes Martin Rishøj. Han skal have 25 øre for den 1. og 20 øre for hver af de øvrige skorstenene, hver gang de fejes.

23. januar

Præsten sagde, at skolekommissionen skulle give indberetning, om kommunen havde gjort en fordelagtig handel ved købet af Eskildsens gymnastikhus, men han mente, at det kunne han og Kristian Dahl klare. Det sagde jeg "ja" til.

Svend Therkildsen, Uggerby, tidligere Lyngsig er død. Da der for en del år siden var vækkelse her i Mygdal, var han i begyndelsen meget feteret, men som tiden gik, blev han mere stejl og vakte en del anstød ved sine hadske og ubeføjede angreb både på præsten og flere.

Ane Johanne fortalte, at da Holtegaards stuehus blev bygget i 1795, tjente hendes bedstefader, Kristen Nielsen, der var fra Krattet i Bjergby, i Holtegaard. Han flyttede så over til Grøntved og blev gift med en datter derfra. 1795 blev hendes bedstefader, Niels Kristensen, født. 1810 blev Grøntvedgaarden købt fra Stensbæk. Grøntved, Kabbeltved og Gjøggaarden kom fra Odden til Stensbæk som medgift til en datter fra Odden, der blev gift og kom til Stensbæk. Pors Munk

byggede Hotegaaards stuehus. Jens Grøntveds moder, Margrethe, var søster til gamle Anders Kabbeltved. Niels Jepsen, Kabbeltved, havde en broder, Lars Jepsen, der boede i Røde Mølle. Peder Jørgens fader, Kristen Jensen, var fra Grøntved og var broder til min oldefader.

27. januar

Præsten fortalte, at pastor Balling var præst i Bjergby i 55 år fra 1788 til 1843. Han havde 2 døtre og ingen sønner. De 2 piger gik derhjemme og blev gamle. Den ene af dem hed Maren. Hun blev kæreste med præstens avlskarl, Niels Madsen. Dette ville pastor Balling ikke vide noget af, og skønt pigens moder stod på de unges parti, kunne de dog ikke finde gehør hos præsten, der nok var en gammel stivstikker. Så købte Niels Madsen gården Myrbakken i Mygdal sogn. En dag, da nogle mænd og Niels Madsen stod og arbejdede på vejen sønden for fattiggården, kom præstens datter Maren gående. Hun henvendte sig til Niels Madsen og sagde: Nu vil jeg med dig hjem, Niels. Præsten måtte så lade dem få hinanden. Han lyste for dem således: Der lyses til ægteskab for min datter Maren og ham Niels Madsen i Myretue, men han ville ikke vie dem. Det gjorde pastor Ulrich fra Tornby. De boede så på Myrbakken, og det gik godt for dem.

Præstefruen hjalp dem, når der blev slagtet i præstegården, uden at præsten vidste det. Da der var gået nogen tid, var præsten kommet i tanker om, at Niels Madsen var en dygtig mand, og så købte han Kærgaard i Bjergby til dem. I kirkebogen lå en seddel fra præsten i Tornby med meddelelse om Niels Madsen og Maren Ballings vielse. Niels Madsen blev nok senere forfalden til druk.

Præsten klagede over, at lærerne er efterladne og ligegyldige med deres indberetninger og opgiver en hel del gymnastiktimer, de aldrig har haft. Han ankede også over, at lærer Rasmussen, Bjergby, gav børnene fri fra skolen den dag, teglværket holdt generalforsamling i gymnastikhuset.

14. februar

Generalforsamling i brugsforeningen. Jeg blev valgt ind i bestyrelsen.

17. februar

I aften begyndte missionsugen i Mygdal missionshus.

25. februar

Jeg var i Hjørring og var bl.a. til møde på Hotel du Nord om en teglværkssammenslutning.

27. februar

Førstegudstjeneste i Mygdal kirke. Foruden jeg var kun murer Peter mødt. Da der skulle være barnedåb, blev Peter sendt til Houen for at bede dem komme, så snart de kunne. Omsider kom barselsfolkene. Lærer Jensen bad indgangsbonnen. Vi sang en salme, og præsten gik hen i korbuen, oplæste dagens evangelium og talte kort derover, hvorefter barnet, Søren Houens datter, blev døbt og fik navnet Mine Sørensen. Moderen bar det, og barnets bedstemoder var med. Kristian Knurborg og Spille-Niels var faddere. Foruden dem var der ikke andre end Søren Houen og mig i kirke.

Da vi kom ud i våbenhuset, beklagede Søren Houen sine heste, der stod ude vesten for kirkegården og frøs. Havde han tænkt, at det skulle vare så længe, måtte de hellere være kørt

hjem igen.

6. marts

Rodskjær, Odden, var her og ville have mig til at tegne mig for et beløb til Hjørring - Aalbæk banen: Han havde været hos vejinspektør Lunøe i går, og han havde bedt ham være ihærdig for at få 15.000 kr. tegnet. Rodskjær har tegnet 5.000 kr., Johannes Olsen, Odden Mølle, 3.000 kr. smed Ejnar Pedersen 1.000 kr. Niels Pedersen, Grøntved, 250 kr., Niels Pedersen, Kabbeltved, 300 kr. og Martin Thøgersen, Grøntved 250 kr. Jeg sagde, at jeg ville ikke tegne mig privat for noget bidrag.

1. april

Anders Vestergaards kone, Ane, fra Vestergaard i Snevre blev begravet i dag. Hun havde prøvet megen modgang, medens hun var kone i Vestergaard. Det var en stor sorg for hende, at hun ikke mente at have været til velsignelse nok for sine børn og de omboende mennesker. Der var et ligfølge på 22 vogne – mange fra Horne og Asdal. Der var ikke mange fra Snevre.

3. april

Konfirmation i Bjergby kirke. Fodermesterens søn fra Odden, Karl, blev afvist i fredags, fordi han spurgte sin sidemand om, hvor mange klokken var, medens præsten bad for dem. Dette har vakt en del røre, som, jeg også synes, er berettiget, da det skal være en ordentlig dreng. Både fru Rodskjer og lærer Jensen var oppe hos præsten i går og talte med ham om sagen, men han var ubøjeelig. Præsten sendte fodermesteren meddelelse om afvisningen i går. Han viste intet om afvisningen, før posten kom med brevet derom. Drengen havde ikke turdet sige det derhjemme.

5. april

Generalforsamling i mejeriet. Det store spørgsmål var, om mejeriet måtte modtage mælk fra jerseykøer. Steffensen, Kabbeltved ville, at det skulle forbydes folk, der har jerseykøer, at levere mælk til mejeriet. Jeg udtalte, at det måske var den bedste måde at ordne sagen på, men fandt, at det var en uretfærdig måde at gå frem på over for Kornbech, der havde anskaffet jerseykøerne i god tro. Kornbech betragtede Steffensens forslag som et brutalt overgreb. Der førtes en lang og til tider skarp diskussion. Det endte med, at Martinus Krøgholt foreslog at vedtage at afregne med fradrag af 1/8 af smørpengene til driftsudgifter. Steffensen foreslog at udelukke dem, der holdt jerseykøer, af mejeriet, dog måtte Kornbech beholde sine køer en vis tid. Kornbech meddelte, at Steffensens forslag ikke kunne drøftes, da der ikke var bekendtgjort, at der skulle forhandles derom. Martinus bad dem, der stemte for hans forslag om at række en hånd i vejret, men der var slet ingen, der stemte for det. Så sluttede generalforsamlingen. Folk var blevet noget ophidset og lovede, at de nok skulle få en generalforsamling sammenkaldt til drøftelserne af jerseykøerne.

6. april

Jeg var i Hjørring. Hos møbelhandler Niels Kristensen købte jeg et brugt skrivebord for 16 kr., og ved en dødsboauktion på forsamlingsbygningen købte jeg en dobbeltseng med fjedre og madras for 12 kr.

7. april

Jeg talte med godsejer Rodskjer, som gerne ville have mig og et par andre til at gå og tale med præsten og søge at formå ham til at konfirmere drengen til foråret. Han roste fodermesteren som et bravt og beskedent menneske. En redaktør havde været nede på Odden pr. automobil for at få oplysninger, men havde ingen fået. Efter at have talt med Rodskjer opsøgte jeg fodermesteren, der var meget nedbøjet over det passerede og syntes, at skammen, der havde overgået ham, var så stor, at han ikke kunne blive på egnen længere, end han var tvungen til at blive. Han havde givet Hjørring Venstreblads redaktør det brev, han modtog fra præsten, men havde ellers ingen oplysninger givet bladene.

8. april

I aften var jeg til møde i Retholt om udelukkelsen af jerseykvæget fra andelsmejeriet. Der var mødt mellem 60 og 70 interessenter. Det vedtoges at holde en ekstraordinær generalforsamling i mejeriet snarest muligt. 2 stemte imod, Hans Svendsen og Jeppe Bastholm – de øvrige stemte for.

10. april

Efter førstegudstjenesten i Mygdal talte jeg med præsten om mit besøg i Odden o.s.v. Vi fik en længere samtale. Han sagde, at han nok ville konfirmere fodermesterens dreng i foråret, når han ville gå op til ham i de 3 ugers tid, der er til maj. Jeg blev glad over, at præsten stillede sig så velvillig.

11. april

Jeg talte med fodermesteren på Odden. Han fortalte, at præsten ville konfirmere hans søn inden maj. De kunne vælge, om de ville have ham konfirmeret en søndag i Mygdal kirke eller en søgnedag i Bjergby. Han sagde om præsten: Det er ingen sag at forhandle med en sådan mand. Vores unge pige, Emma, spreder møg i denne tid.

17. april

I formiddags var Ingeborg inde for at se til Niels Jacobsens kone, Lise. Hun nedkom sidste nat med en lille dreng, som lærer Jensen døbte med navnet Johannes. Fødslen kom hun let over og var ved sig selv i den tid, men bagefter faldt hun sammen og i middags afgik hun ved døden. Barnet kom ikke så meget for tidligt, men det var svagt og havde blålig kulør. De var meget bedrøvede, da Ingeborg var derinde. Der har været så mange fremmede derinde. De 2 ældste drenge går ved vore drenge den meste tid. Det er ikke til at mærke på dem, at de har nogen forståelse for hvad, der er hændt dem. I morgen ville det have været Lises 37 års fødselsdag. Lise var noget stille og tilbageholdende i sit væsen. Hun har altid haft et skrøbeligt helbred. Hun efterlader sig 7 børn, 5 drenge og 2 piger, 1 dreng er død. *Det spæde barn døde senere, 26 timer gammel.*

I eftermiddag holdt præsten møde i Mygdal nordre skole. Der var mødt alle dem, der kunne sidde. Præsten forklarede sit syn på konfirmationshandlingen. Der var 3 ting, der kan forlanges af en konfirmand. For det første må de have nogle kundskaber. For det andet må de opføre sig moralsk upåklageligt, og for det tredje må der mærkes nogen ærlig forståelse af den handling,

de bliver forberedt til. De to første ting har de fleste forståelse for, men det tredje, der for ham er det vigtigste, mangler man forståelse af. Efter præstens indlæg blev der lidt diskussion. Værkfører Andersen, der kom noget sent, var noget nærgående mod præsten. Kornbech og Villads protesterede også lidt mod præstens fremgangsmåde, ligesom lærer Jensen fortalte noget om, at han ville have en meget rummelig folkekirke samt rippede op i en gammel historie om Iversen og mureren.

23. april

I eftermiddag blev Niels Jakobsens kone begravet. Jeg gik derind lidt over middag sammen med Ingeborg. Vi kom ind og fik noget at spise og så gik vi ud i gården og samtalede. Lærer Jensen bad mig give mig et oprigtigt svar på, om præsten i sin prædiken i går i omtalen af de falske profeter sigtede til ham og Kornbech. Jeg svarede, at jeg troede, at præsten kastede blikket videre ud.

Ved bordet kom lærer Jensen, Martinus Krøgholt og jeg til at tale om lærerindstillingen (Mygdal søndre skole) i torsdags. Jensen mente, at den blev kasseret af provsten, når der var så mange kvalificerede ansøgere. Han mente i modsætning til mig, at de lærere, der ikke havde eksamen i sang, var ukvalificerede. Efter nogen ventetid kom præsten. Jeg gik hjem og fik de to brune spændt for. Før kisten skulle bæres ud, kom Niels Jakobsen og bad mig hjælpe med at bære kisten ud. Der blev uddelt hefter med salmer, der skulle synges. Vi bar kisten ud og satte den uden for gangdøren. Vi sang først salmen: Han som har hjulpet hidindtil, hvorefter præsten bad for Lises familie og fremsagde forsagelsen og trosbekendtgørelsen. Derefter sang vi: Du Herre Krist, hvorefter kisten blev båret ud på vognen, og toget satte sig i bevægelse. Der var 25, der kørte, og en stor del, der gik.

Da vi kom til kirken, blev kisten båret ind i kirken, der var smukt pyntet smukt med grønt og en mængde florumvundne lys på alteret. I korbuen var ophængt grønt med sort hvide sløjfer. Præsten talte over ordet: Et menneskes herlighed er som græs. Kisten blev båret ud og sænket i graven. Præsten foretog jordpåkastelsen, bad en kort bøn, nedbad Herrens velsignelse og sang til sidst "En liden stund". Herefter skiltes følget. Der var to store og en lille tavle af marmor. Kort efter at vi var kommet hjem, gik jeg derind. Vi fik et glas vin og småkager og fik en cigar tændt. Niels Jakobsen bad mig få Ingeborg herind for at deltage i spisningen. Bagefter samtalede vi igen, men der var noget stille og dæmpet over folk. Jeg fik en længere samtale med lærerinden om en ny ordning for yngste klasse til sommer, således at ældste hold kom om formiddagen og yngste hold om eftermiddagen. Jeg lovede at støtte hendes forslag. Vi talte noget om børnene. Hun sagde, at Vilhelm nok kunne synge og Peter også. Hun gør indtryk af at interessere sig meget for skolen og har et vindende væsen. Hver af os, der bar, betalte graveren 25 øre. Inden vi gik hjem, drak vi kaffe. Niels Jakobsen ser meget nedbøjet ud, og den ældste af børnene, Krista, var også meget bedrøvet. De andre børn havde tilsyneladende ingen forståelse af hvad, der er sket.

26. april

Kl. 5 var der ekstraordinær generalforsamling i mejeriet. Kornbech åbnede mødet. Steffensen

blev efter kampvalg valgt som dirigent. Efter en lang og trættende forhandling blev det vedtaget med 70 stemmer mod 19 at tilføje til § 2: Mælk af jerseykøer må ikke leveres på mejeriet efter den 1. november 1910. Hans Svendsen, Karlsminde, stillede forslag om, at der skulle nedsættes et udvalg på 3 medlemmer og foreslog Steffensen, mig og mejeribestyrer Jensen. Udvalget skulle indsamle oplysninger om jersey-mælken. 16 stemte for dette forslag, men flere var imod.

1. maj

Førstegudstjeneste i Mygdal Kirke. Jeg og Julius var i kirke. Før tjenesten, medens Andreas var ude at ringe, kom præsten ned i kirken til mig og meddelte, at der skal være eksamen i Mygdal på fredag. Han bad mig gå ned til skolen om torsdagen og få børnene til at skrive diktat og regne og så skrive det på et papir og gemme det til eksamensdagen.

Skomagerens søn blev døbt og fik navnet Axel Mortensen. Jeg og Andreas var faddere. På vejen fra kirken og ned til skomageren mødte vi Grønbech fra Klodske, der fortalte, at Rodskjer, Odden, var død i nat. *Han blev senere på ugen begravet på Vestre kirkegård i København.* Søndag den 8. maj blev der holdt sørgefest i Odden.

Fodermesterens søn – jfr. tidligere – var om fredagen blevet konfirmeret i Bjergby kirke.

9. maj

Jens Houbaks søn, tidligere kontrolassistent i Bjergby, har købt Martin Skovens gård for 13.000 kr. Martin Skoven er flyttet til sin svigersøn, Peter Sort, i Retholt.

Arild Jensens søn, Valdemar, har været i Amerika i få år og tjent 14.000 kr. Han købte så sine forældres gård og betalte deres gæld, hvorefter han rejste til Amerika igen.

11. maj

Jeg var til vælgermøde i Retholt, hvor Sørensen var ved at fortælle om sit program, da jeg kom. Mejeribestyrer Jensen blev i kampvalg med Poul Uslev valgt til ordstyrer. Jensen takkede for valget og mente, at forsamlingen dermed havde tilkendegivet deres standpunkt. Det gik nu slag i slag med taler til kl. 1 om natten. De radikale fra Bjergby var mødt talrigt for at afstive Jungersen.

15. maj

Lærer Jensen samler underskrifter på en opfordring til at stemme på Sørensen, Vanggaard. Han fortalte, at Martinus Krøgholt havde sagt, at man egentligt måtte skamme sig over, at man ikke tog til genmæle mod Søren Nørmark på Retholt mødet.

Ingen gudstjeneste 2. pinsedag, da præsten skal være censor på Vordingborg seminarium.

17. maj

I aften er der vælgermøde i Houbak forsamlingshus i Bjergby.

20. maj

Jeg kørte til folketingsvalg i Hjørring sammen med Julius. På vejen hjem var jeg forbi Odden for at spørge fru Rodskjer, om vi kunne låne skoven Grundlovsdag. Hun var meget velvillig til at overlade os skoven – blot vi kunne få talere. Jeg stemte på Sørensen, Vanggaard. Provsten har konstitueret lærer Svendsen, Klastrup, i Mygdal søndre skoles førstelærerembede.

25. maj

Lærer Jensen havde 3. klasse med i Odden skov og oppe ved teglværket. Dagen efter var lærerinden i Odden skov med 1. kl. og 2. klasses piger.

27. maj

Tvergaard har solgt Kobbersholt til Emanuel Jensen for 48.000 kr. Han solgt jord fra til Jens Præstegaard og en mand i Hundbjerg for 4.000 kr.

5. juni

Møde i Odden skov kl. 4. Jeg Julius, Peter og Vilhelm gik derop. Der var ingen talerstol rejst. Jeg fik Kristen Larsen, Trumpgaard, til at hente et bord – han kom så med et tobaksbord, som talerne stod ved. Jeg bad lærer Fischer om at bede folk være skånsom over for skoven, hvad han også gjorde, før han begyndte. Efter ham talte højskoleforstander Tophøj og pastor Krogsbæk, der kom under mødet sammen med sin frue.

13. juni

Jeg kørte mælk. Søndagsmælken var sur, og jeg lod den blive hjemme. Der blev så lavet smør og ost deraf. Mejeristen var ked af den sure mælk, de modtog, og jeg fik besked på at sige til Kornbech om at komme til mejeriet for at drøfte, hvad der kunne gøres. Mejeristen talte om at køre mælken til mejeriet 2 gange om dagen

16. juni

1. klasse var ikke i skole i dag, fordi lærerinden var med på en udflugt, som en del af mejeriets interessenter gør til Tolne skov i dag.

19. juni

Johan Andreasen fortalte, at grunden til, at Janus var fratrådt forstanderpladsen ved Faarevejle, var den, at der var uenighed mellem ham og skolens bestyrelse. Det var blevet ilde set, at han havde rekvireret J. C. Christensen til det sociale kursus, der afholdtes på Faarevejle højskole sidste vinter. Janus havde på en tur til København med eleverne for at se byens seværdigheder endt dagen i Det kongelige Teater. Janus mente, at det var bedre, at de kom der, end at de gik ud på egen hånd. Bagefter kunne lærerne så forklare eleverne det sete. Nogle af skolens venner havde udtalt, at de ikke turde betro skolen deres børn, når det skulle gå til på den måde på skolen. Foreløbig passer Johan skolens avlsbrug.

21. juni

I morges rejste Kristian og Peter til Aalborg sammen med de øvrige børn fra nordre skole. De gik, før jeg stod op, og fik kørende med Steffensen til Hjørring, hvor de skulle med toget kl. 7. De var tilbage i Hjørring kl. 6, hvor jeg kørte ind for at hente dem. Da toget kom, kom lærer Jensen og fortalte, at han mente, at turen havde været interessant. De havde været på Skovbakken, pontonbroen, museet, Aalborg Slot, en biograf og højskolehjemmet. Der var 86 børn fra Mygdal med på turen.

På vejen til Hjørring havde jeg Mygdal Kirkes krucifiks med til reparation hos maler Termansen i Strømgade. 28. august talte jeg med præsten, der lovede at tage det i øjesyn på museet.

16. juli

Julius og jeg kørte til Hjørring, bl.a. med Johannes' kuffert. Vi så på et menageri på den gamle

markedsplads. Derefter gik vi ind på dyrskuepladsen og så heste og tyre samt maskiner. Der var mange folk i byen i dag.

25. juli

Møde i mejeriet angående forbuddet mod jerseykøer. Der var mødt ca. 20, og sagen blev drøftet ret indgående, uden at der fremkom noget resultat. Martinus Krøgholt tilrådede til efteråret at vælge folk ind i bestyrelsen, der vil respektere lovene og virke derfor.

Forleden stod i Vendsyssel Tidende: Gårdejer Jens Larsen Grøntved (*Kristian Grøntveds broder*) har solgt sin ejendom i Hvidsted til fhv. husejer Martinus Nielsen af Ilbjerg.

30. juli

Lærerinden, frk. Nielsen, rejser til et skolemøde i Stockholm – det varer 4 – 5 dage. Der er ca. 700 lærere og lærerinder her fra landet, der tager derover. Lærer Holm, Jonstrup, rejser også – han har fået et statstilskud til rejsen på 50 kr.

5. august

Proprietær Joh. Kjærgaard, Vestermarken, Sindal, har mageskiftet med gårdejer Jørgen Jørgensen, Grøntved. Vestermarken er ansat til 90.000 kr. – Grøntved til 32.000 kr. Grøntved – det må være Lille Grøntved er senere solgt for 25.300 kr. til Hans Sandager, hvis datter og hendes mand, Kristian Holtegaards søn, Martin, skal have gården.

2. oktober

Konfirmation i Bjergby Kirke. Der var 38 konfirmander – en del var fra Horne og Asdal. Blandt konfirmanderne var broder Anders' datter, Lise.

4.oktober

I går og i dag har der været efterårsmøde i Bjergby.

25. oktober

Bestyrelsesmøde i mejeriet. Kornbech genvalgtes som formand – jeg blev næstformand i stedet for Jens Kristensen, Stabæk.

27. oktober

Kristian, Julius og Vilhelm var i skole. Der var en tryllekunstner, som optrådte for børnene i skolen. De betalte hver 10 øre for t se det.

6. november

Jeg og Kristian var i missionshuset. Det var sidste søndag bestemt, at der skulle være kredsmede i aften, men det blev ikke til noget. Det er Andreas og Peter Nørskov, der er kommet i tanker om, at det kunne være rart at få præsten sat fra formandsbestillingen. Jeg spurgte dem, om de havde glemt, hvordan det gik, da de fik præsten sat fra at være leder ved karlemøderne. Edvard Knudsen sagde til dem, at præsten ikke havde noget imod, at Peter Nørskov blev formand.

27. november

Møde i missionshuset. Der blev talt om at få mere fart i kredsbevægelsen for hedningemissionen. I den anledning er man begyndt at tegne sig på en liste. Der er tegnet noget over 30. Jeg tegnede mig også. Det er meningen, at der skal være 2 kredse – en for Bjergby og en for Mygdal – hvis der kan blive medlemmer nok.

28. november

Da jeg kom forbi skolen, kom lærer Jensen ud med en tavle i hånden. Herfra oplæste han en klage stilet til sognerådet i anledning af, at Thomas Vandkjær har spærret en sti for børnene fra den nordøstlige del af sognet. Jeg fandt den godt skrevet og mente, at lærerinden også burde underskrive den.

16. december

En fotograf fra Laurids Uslev var her og ville have bestillinger på fotografier af gården. Jeg bestilte 12 postkort, som jeg betalte med 2 kr. 40 øre.

28. december

Juletræsfest i missionshuset. Jeg fulgtes med de 4 største drenge derop. Lærer Søren Knudsen, Sørig, og præsten ledede festen. Der var mødt ca. 80 børn

1911**6. januar**

I eftermiddag kl. 4 var der juletræ for skolebørnene i Mygdal nordre skole. Kristian, Julius og Peter var deroppe. De kom hjem lidt over kl. 10. Der havde været ca. 100 børn og en del voksne. De havde haft en fornøjelig aften.

10. januar

Murer Karl Jensen og smed Søren Pedersens datter blev viet i Mygdal kirke i dag.

Den 4. januar døde Peder Jakobsen, som for nogle år siden ejede Skeen Mølle samt smedjen nord for gården. Han var baptist og broder til Lars Jakobsen, Røde Mølle.

14. januar

Jeg var til bestyrelsesmøde i teglværket hos Kjærsgaard på Torvet i Hjørring fra kl. 1.30 til kl. 6.30 eftermiddag.

31. januar

Høker Martha fortalte om skiftet i Maren Nyengs bo. Der blev godt 1.000 kr. til hvert af børnene. Marthas søn, Aage, fik godt 600 kr. Hendes handelsmedhjælper har fået skade på det ene knæ og rejser hjem i morgen. Det siges, at forvalter Tejsen, Odden, skal være forlovet med en datter af Olesen, Asdal, og at Olesen omgås med planer om at købe Odden.

3. februar

På vej til Hjørring var jeg inde hos præsten. Jeg spurgte ham om, hvornår konfirmandundervisningen skal være om sommeren, når øverste klasse skal gå i skole 2 gange om ugen. Skal konfirmandundervisningen så ligge på 2 andre dage. Pastor Madsen Hindsholm sagde, at han ikke måtte tage børnene de dage, de skal gå i skole, når det kunne undgås. Han havde tænkt, at det var bedst at gå tilbage til den gamle ordning og kun have konfirmanderne

om vinteren. Jeg mente, at det var bedst, før den ordning indførtes, at høre beboernes mening om sagen, hvilket præsten var enig med mig i.

16. marts

Hen på eftermiddagen kørte jeg ud til Sindal præstegård for at hente pastor Schøtt op til Bjergby kirke. Jeg havde ellers opgivet at køre på grund af det dårlige vejr, men så kom Niels Pedersen, Kabbeltved, herop og talte med mig om det. Han mente ikke, vi kunne være bekendt at blive hjemme, og så kørte jeg. Vi kom til Bjergby lidt over kl. 6. Præstefruen sagde til mig, at jeg skulle have skænd, fordi jeg kom så sent med præsten. Han skulle have haft noget at spise. Jeg var inde og drak te og fik noget at spise, før jeg gik i kirken. Kirken var fuld af mennesker. Først talte pastor Schøtt og derefter pastor Madsen Hindsholm. Niels Pedersen kørte præsten hjem til Sindal.

20. marts

Det fremgår af dagbogen, at der er skiftet forstander på Horne højskole. Den nye hedder Frøkjær, men der er fortsat kun få elever. Der er genvordigheder med den tidligere forstander, Tophøj. Han vil være formand for elevforeningen. Nogle mener, at han vil have højskolen til at gå til grunde.

10. april

Kl. 5 var der møde i Mygdal nordre skole mellem tiendejerne (ved kirken) – jeg ledede mødet.

24. april

Jeg var kørende til Hjørring. Jeg var bl.a. hos sagfører Jakobsen og fik ham til at affatte et dokument angående ejendomsret til kirken. Det kostede 10 kr.

8. maj

I dag døde den gamle Peter Menholt, Brudehøj i Bjergby, efter længere tids sygdom. Han var en kundskabsrig og oplyst mand, der var gift med en datter af lærer Hjelm i Mygdal.

10. maj

I dag var der stort møde i Teatersalen i Hjørring om de homoseksuelles forhold her i landet, særlig i København. Andreas og skomageren var deroppe.

21. maj

Jeg var i missionshuset og sagde, at der allerede i marts skulle have været valgt en tillidsmand i stedet for mig. Jeg mente, at det var bedst at vælge en anden, da jeg så sjældent kom i missionshuset. Anders Vestergaard bad mig vedblive med at beklæde posten som tillidsmand, og Peter Nørskov mente også, at jeg kunne vedblive som tillidsmand, da jeg så undertiden havde et ærinde til missionshuset. Jeg blev derefter valgt til at være tillidsmand for de kommende 3 år.

27. maj

På Vendsyssel Tidendes kontor købte jeg bl.a. Klitgaards "Blade af Vendsyssel historie".

23. juni

Der var en del blus i aften – Sct. Hans aften.

14. juli

Branddirektøren var her for at se på ombygningen af stuehuset. Han sagde, at

forsikringspræmien ville blive nedsat fra 11 til 2½ øre pr. 100 kr., når huset fik tegltag.

19. juli

Valdemar Bæk, Stabæk, har købt Hebbelstrup for 29.000 kr.

7. august

Karl Jensen har købt 9 tdr. land af Johannes Olesen, Odden Mølle, for 350 kr. pr. tdr. land. Det er den mark fra landevejen og vest på, der støder op mod Højtvedvejen.

Jens Peter Løth, Tagsighede, har solgt sin gård til Anders Nørgaard for 27.300 kr.

6. september

Gudstjeneste i Mygdal kirke kl. 11½ og møde i Krøgholt skov kl. 4 ved præsterne Nyholm, Taars, og Bertelsen, Vraa.

17. september

Førstegudstjeneste i Mygdal kirke. Julius Steens datter blev døbt og kom til at hedde Maria Larsen. Moderen bar barnet, og vor pige samt Lars Isaks søn og Julius stod faddere.

13. oktober

Jeg kørte sand hele dagen fra Niels Grøntveds sandgrav og til østen for Anders Kaultved og nord for Niels Jakobsen. Jeg kørte 6 læs i formiddag og 8 læs i eftermiddag. Der kørte 8 vogne hele dagen.

16. oktober

I morges brændte Odden teglgård. Det var nok uforsigtighed med lys på loftet, der var skyld i branden.

18. oktober

Jeg var til eksamen i Mygdal nordre skole. Der var også besøg af gymnastikinspektøren.

1. november

I aften var der gilde i Holtegaard. Der var en mængde unge forsamlet. De holdt en del spektakel, og en karl slog en rude og sprossen itu til Ane Johannes yderdør. Han måtte betale 5 kr. til reparationen.

10. november

Lærer Jensen er begyndt at holde aftenskole i vinter. Kristian gik derop.

14. november

Efter et bestyrelsesmøde i brugsen var jeg inde i skolen, hvor lærer Jensen holdt aftenskole. Han var ved at læse en fortælling af Kielland, da jeg kom. Der var mødt 10 karle. Jeg udtalte min glæde til Jensen over, at han ville tage sig af de unge karle. Lærerinden og lærer Svendsen, Mygdal søndre skole, har stiftet en ungdomsforening, der skal samles forskellige steder. Der har meldt sig 30 til oplæsning og samtale.

I morges var smed Søren Pedersen her med et skema, som hans datter vil indsende til stiftsøvrigheden for at få del i brudeudstyslegatet. Han bad mig underskrive det, hvad jeg var villig til. Han ville gerne have mig til det, da jeg er i bestyrelsen for hjælpepekassen. Skemaet skulle have været indsendt inden 1. september.

17. november

Thomas Mortensen har købt Jens Løths hus for 6.500 kr. Jens er flyttet til Kobbersholt, hvor han er 2. karl. Faderen og begge søstre er flyttet ind i Niels Ebbesens hus.

18. november

Julius og Peter var i skole. Fra skolen gik de op til Retholt og hentede en pakke fra Importøren indeholdende en husholdningsvægt, løvsavsværktøj til Kristian, trykkeri til mig, 144penne, 12 blyanter.

23. november

Dansk Missions Selskab holdt møde i Hjørring med møde i St. Kathrine Kirke. Provst Harboe og pastor Kinch talte. Om eftermiddagen var der møde i missionshuset, hvor frk. Tofte talte livligt og fængslende over hinduernes gudsdyrkelse.

12. december

Klapjagt på Odden. Julius var med som klapper. Der var 9 jægere samt 3 plantører. Der blev skudt 6 harer – 15 skolebørn og 3 daglejere var med som klappere. Hver af drengene fik 50 øre.

16. december

Mejeribestyrer Jensen sagde, at han havde givet Hans Tausen lov til at holde brugsen lukket på søndag. Det, syntes jeg, var rigtigt gjort.

17. december

Kristian Degn fra Aagaard kørte galt i Bjergby. Han mødte et automobil, der kom kørende med læge Evertsen. Hestene blev sky og satte ned over en stejl skråning. Vognen, hvori der var grise, væltede, og hestene løb deres vej. Kristian Degn fik ingen skade, men vognen blev noget ramponeret. Hestene blev fanget i Kristian Træholts gård.

24. december - juleaften

Ingen gudstjeneste i Mygdal, da præsten var i Ugilt i vakancetjeneste. Posten gik i dag, og så har han fri i morgen og i overmorgen. Jeg modtog to julekort. Vi havde et lille juletræ tændt i aften.

27. december

I eftermiddag var der gudstjeneste i Mygdal kirke ved pastor Bertelsen fra Vraa. Anders Kabbeltved fortalte, at der vil blive forsøgt at få vejen grusbelagt fra Kirkevejen og ned til Grøntved, men han mente, at vi selv skulle tilbyde at betale en del til arbejdets udførelse. Han havde tænkt på 200 kr. til hver.

28. december

I eftermiddag er der juletræsfest for børnene i Mygdal missionshus. Julius, Peter og Vilhelm gik derned. Jeg gik også derned og var der en kort tid, inden jeg gik til bestyrelsesmøde i teglværket. Juletræsfesten skulle have begyndt kl. 1, men klokken blev 2½, før præsten kom. Da han kom sang vi en salme, og så talte præsten med børnene en tid – jeg syntes, at det var noget trættende. Der var omkring 60 børn og en del voksne. Børnene var hjemme ca. kl. 7.

29. december

I eftermiddag var der møde i skolen til valg af kirkeværgere, men der kom kun Niels Jakobsen, Niels Godsk og mig, og så foretog vi os ikke noget.

I eftermiddag blev Spille Anne Marie begravet – der var 10 vogne i følget. Det siges, at hun

efterlader sig 10.000 kr. kontant.

Niels Jakobsen fortalte, at det var bestemt i morgen aften kl. 7 at holde møde hos mig angående vejens belægning med sten. *Til mødet kom der udover Niels Jakobsen og mig: Anders Andersen, Niels Pedersen, Martin Andersen og Th. Steffensen fra Kabbeltved samt Niels Pedersen, Grøntved.*

2012

1. januar – nytårsdag

Førstegudstjeneste i Mygdal Kirke. Efter gudstjenesten foretoges valg af 3 kirkeværger. Niels Jakobsen og jeg genvalgtes. Peter Nørskov nyvalgtes.

Posten havde 4 bøger med fra Statsbiblioteket. *(Kristian Grøntved får jævnlig sendt en pakke med 4 – 5 bøger fra Statsbiblioteket, selv om han også køber mange bøger)*

4. januar

Jeg var i brugsforeningen hele dagen og hjalp med opgørelsen.

5. januar

Efter at have kørt jordemoderen hjem juledag, kørte Martin Thøgersen op til sygeplejersken og ville have hende med hjem for at passe Karen Marie. Sygeplejersken svarede, at hun skulle tilse Kristian Hvims' kone en gang om dagen. Martin tilbød så at ville køre hende derop hver dag, når hun blot ville følge med, men det var hun ikke villig til. Hun sagde: Hvis Kristian Dahl siger, at jeg skal med, følger jeg med. Marianne Kabbeltved har så gået op til Karen Marie om morgenen og Høker-Martha om aftenen i jul og har hjulpet dem. Da Høker-Martha fortalte lærer Jensens kone, at sygeplejersken havde været uvillig til at tage ned til Grøntved, havde lærer Jensen talt med Kristian Dahl ved kirken 3. juledag. Kristian Dahl havde været vred på sygeplejersken for hendes opførsel, og der var så sendt besked til Martin Thøgersen, at han kunne hente sygeplejersken, men det ville han ikke.

Børnene i skolen har indsamlet 54 kr. til læreren og lærerinden.

6. januar

I aften er der juletræ i Mygdal nordre skole for skolebørnene. Julius og Peter gik derned.

12. januar

Det fortælles, at plantøren i Uggerby er på fallittens rand. Han arvede 10.000 kr., får 1.400 kr. i løn og har en gård med en halv snes køer. Han har fået en betydelig gæld, bl.a. til adskillige i Uggerby. Han har ellers været betragtet som en habil og ordentlig mand. Han hverken drak eller spillede kort.

Værgerådet i de 2 sogne består nu af: Lærer Holm, lærerinde Karen Sørensen, Bjergby, lærerinde frk. Nielsen, Mygdal og Frederikke Westergaard, Mygdal

17. januar

Sygeplejerforeningens bestyrelse har efter afstemning vedtaget at opsiges sygeplejersken til 1. juli. Der har været nogen misfornøjelse med hende.

24. januar

Lærerinde, frk. Severinsen, i Hjørring har en strid med skoleinspektør Frederiksen om en dreng, der sad øverst i hendes klasse, og som bestandig kom for sent. Hun flyttede så drengen en bänk ned i en måned. Det hjalp, men så blev drengens fader vred og klagede til skoleinspektøren, der holdt med ham og bad lærerinden flytte ham op. Det ville hun ikke og blev styrket i dette fortsæt af det øvrige lærerpersonale.

Martin Portgaard fortalte, at hans broder, Janus, har bortforpagtet sin gård i Faarevejle og har købt Hjortballe kro med ca. 70 tdr. land, heraf 30 tdr. land beplantet. Han gav 18.000 kr. for ejendommen.

Der var helliggørelsesmøde i missionshuset i Hjørring i dag med møder kl. 11 og kl. 3. Huset var fuldt af mennesker.

Gårdskarlen havde broddet hestene – jeg gav ham 60 øre i drikkepenge. Jeg var hjemme kl. 8½.

6. februar

Der er møde i Mygdal nordre skole om opførelse af et forsamlingshus. Det er vist husmandsforeningen, der står som indbyder.

17. februar

Jeg var til bestyrelsesmøde i teglværket fra kl. 1 til kl. 8 hos Kjærsgaard på Torvet i Hjørring.

20. februar

I eftermiddag kl. 4 holdt ungdomsforeningen møde i Mygdal nordre skole med pastor Kirkegaard, Mosbjerg, som taler.

Det går sløjt med tegningen af aktier til det påtænkte forsamlingshus ved skolen. Der skal tegnes aktier for 3.000 kr., før man begynder at bygge. Samme dag, som de holdt møde i skolen derom, holdt de møde i Krøgholt om det samme emne.

De sendte et udvalg op til skolen, der tilbød samarbejde på betingelse af, at huset ikke måtte bruges til dans eller lignende. Det gik de ind på, men det viser sig nu, at de kun tegner sig for en lumpen aktie. Martinus Krøgholt er imod, at huset skal bruges til gymnastik. Kr. Olesen, Odden Mølle, mener nok, at det skulle kunne lade sig gøre, da det ellers kunne se ud som om, man ikke ville gøre noget for de unge.

8. marts

Jeg kørte til Hjørring og mødte redaktør Evald Kristensen fra Hjørring Venstreblad. Han takkede mig for det tilsendte bidrag om Bjergby sogn.

Møde i teatersalen i Kirkeligt Landsforbund. Entre 50 øre. Under mødet drøftedes meget om den nye menighedsrådslov.

11. marts

Andreas og jeg rejste til samfundsmøde i Bangsbostrand. Der var 2 talere og mange indlæg – referatet fylder ca. 10 sider.

16. marts

Jeg var i Bjergby præstegaard, hvor præsten fortalte, at lærer Svendsen, Mygdal søndre skole, har fået permission fra skolen en måneds tid. Svendsen ville have været på sanatoriet ved

Frederikshavn, men læge Bendsen havde tilrådet ham at rejse til København og adspredde sig: gå på museer, se kunstværker og ikke læse for meget. Bendsen kaldte hans sygdom for "nervøs nedtrykthed". Frøken Lauridsen passer hele skolen i denne tid. Præsten sagde, at Svendsen er en åndelig bevæget mand.

Præsten havde fået et brev fra Landsarkivet i Viborg, der ønskede besked om "tympanonnen"/døroverliggeren ved Bjergby Kirke.

Præsten viste mig nogle optegnelser af gamle præster i Bjergby, bl.a. om Søren Balling. Jeg spurgte ham, om han ville være med til at danne et historisk samfund for Hjørring amt.

21. marts

Mejeribestyrer Jensen fortalte, at Hans Tausen havde sagt sin stilling som uddeler op og ville flytte, så snart han kunne få lov. Han havde købt en boghandel i Dronninglund – det er nok Steffensen, der var skyld i, at han rejste. Boghandelen er 12 år gammel. – Hans Tausen har tidligere haft kik på den, men da skulle der betales 2.000 kr. i afståelse. Nu kunne han få den uden afståelsessum, og han ville ikke helt slide sig op i brugsforeningens tjeneste.

28. marts

I aften talte Ludvig Bøgeskov i Mygdal nordre skole.

3. april

I går blev der kørt sten fra Kabbeltved hede op på kirkevejen. I formiddags kørte jeg sand fra Niels Bæks bakke og op på vejen forbi skolen. Jeg kørte 4 læs – der var 9 vogne, der kørte. Der blev kørt 10 læs fyrregrene op på den nye vej øst for Line Vandkjær.

19. april

Jeg kørte sand på risene hele dagen. 6 læs i formiddag og 5 i eftermiddag. Der blev ialt kørt 119 læs.

11. maj

Der er tilsyneladende et dårligt forhold mellem lærer Jensen og lærerinden. I vinter havde 14 drenge sammensvoret, at de ville give lærer Jensen klø. Det havde han hørt, og han havde derfor spurgt lærerinden, om hun vidste det. Det sagde hun ja til. Han spurgte så, hvorfor hun ikke havde sagt det til ham. Hun havde svaret, at det, mente hun ikke, var nogen nytte til.

28. maj

Jeg var nede i Krøgholt i dag til fest for Hans Tausen. Jeg betalte 1 kr. 50 øre til festen.

3. juni

Jeg, Kristian og Peter kørte til Hjørring. Jeg spændte fra hos Kragelund hos hans nye gård i Nørregade – forhen Gyllings. Jeg havde et kar med op til Varbro bødkeren, som han lagde en gjord om. Marie viste Kristian og Peter det nye baneanlæg.

I dag og i morgen er det store Hjallerup Marked.

Godsejer Glud, Baggessvogn, der bor i København, plejer en tid hver sommer at tage ophold på Baggessvogn. Han er kirkeværge for Sindal Kirke og i anledning af, at der i morgen skulle være kirkesyn, var han i morges kommet med damper til Frederikshavn for derfra at tage toget til Sindal. Da toget kørte fra Frederikshavn, var der intet usædvanligt at mærke på ham, men

godsejerens søn, forpagter Glud, Teklaborg, som var nede at hente ham på stationen i Sindal, kunne ikke finde ham i toget. Han fandtes død i et lille siderum i toget.

5. juni

I eftermiddag skulle der være møde i Odden skov. På grund af regnen blev det holdt på Odden svinehusloft. Kristian, Julius og Peter var deroppe.

11. juni

Peter Nørskov og Niels Jakobsen var her. Vi talte med Andreas om køb af jord til kirkegård.

19. juni

Det årlige sommermøde afholdtes i Sindal præstegårds skov i dag kl. 11½. Jeg kørte derned med Ingeborg, Kristian, Julius, Peter og Vilhelm. I formiddags talte pastor Busch fra Skagen og i eftermiddag talte pastor Bartholdy fra Seest og indre missionær Axel Nielsen fra Esbjerg.

20. juni

Martin Thøgersen og Anders Kabbeltved har sat hegn med egepæl og 4 rækker pigtråd i skellet mellem deres marker, og så har de tillige sat hegn over vejen sønden for Anders Thøgersen. Anders ville have det for at hindre Steffensen i at trække den vej med sine kreaturer, og Martin gik med dertil for at drille Steffensen.

Min artikel om Bjergby, tilføjet 3 fotos – taget af lærer Holm - fra Bjergby og Snevre, er i Hjørring Venstreblad. Nogle gættede på, at det var Jens Pedersens søn, Kristian Grøn, der havde skrevet artiklen.

22. juni

Jeg fik kørende med Andreas til Hjørring. Maria og Anna i Hjørring spekulerer på at ville have elektrisk lys.

23. juni

Skrædder Martin Isaksens kone, Petra, fra Bjergby døde i dag. Der var husflidsudstilling i Kristian Dahls krat i Bjergby. Der sås nogle blus i aften - St. Hans aften. Niels Jakobsens folk havde et i nærheden af gården. Vore drenge gik dog i seng uden at se det.

25. juni

Der var en del folk fra Mygdal på udflugt til Skagen i dag.

28. juni

Bankdirektør Kristen Kristensen fra den nordre bank havde hængt sig i går.

Sparekasseinspektøren havde været der, og der var nok opdaget nogle uregelmæssigheder. Man mener, at en kontorist har været skyld deri. *Senere hørte jeg, at der var en kasseangel på ½ mio. kr.*

2. juli

Midt på formiddagen kørte jeg til Lilleheden med Julius, Peter, Vilhelm og Karl. Mygdal nordre skole havde udflugt dertil. 20 vogne kørte i et følge – de fleste havde dannebrogflag med. Vi kom til Lillehedens kro (*den nuværende Kirtshals Kro*) kl. 12 og fik hestene sat ind, hvorefter vi gik ind i kroen og spiste den medbragte mad og drak øl dertil. Derefter gik vi op til fyrtårnet, hvor børnene kom op i grupper på 10. Børnene spredte sig herefter og så på egen hånd havet,

havnen o.s.v. Jeg var nede ved sirenen, signalhuset og ved havnemolen. Kl. 3 samledes vi i kroen og drak kaffe. Vi var så i Hirtshals Kirke, hvor lærer Jensen spillede på orglet. Orglet har kostet 2.000 kr. og er blevet skænket af en ubekendt. Vi så også kirkegården, hvor der er en indhegning, hvor inddrevne lig bliver jordet. Vi var hjemme kl. 9½.

4. august

Førstegudstjeneste i Mygdal Kirke. Ingeborg og Anna var i kirke. Hans Svendsens søn, Lars, var kirkesanger.

18. april

I eftermiddag gik jeg Kristian og Julius til missionshuset, hvor højskoleforstander Frøkjær, Horne, talte.

27. august

Læge Elsnab var på besøg og konstaterede, at Ingeborg havde influenza. Læge Elsnab flytter ned til Galten ved Aarhus, hvor der også er apotek og kro. Han sagde, at det var de dårlige veje, der drev ham fra Bindslev.

31. august

Så er august måned til ende. Det har været en kritisk høstmåned med regn næsten hver dag. Det har i høj grad besværliggjort høstarbejdet. Markerne er så opblødte, at man ikke kan køre på dem med maskinen, og man heller ikke alle steder kan gå tørskoet og meje.

2. september

Vilhelm og Karl var i skole for første gang efter ferien. Lærer Rasmussen, Bjergby, holdt bryllup i dag med en datter af Ottenius Sørensen.

7. september

Nu har vi opskåret, men det ser trist ud med indbjergningen, da det regner hver dag. Markerne er meget opblødte – flere steder kan man ikke gå uden at vade. Det har været en træls høst, idet vi har måttet meje med leen, og det har været slemt med lejesæd. Kristian har mejet, og Julius har bundet op. Det har de været ret dygtige til.

14. september

I aften var der høstbal i Snevre forsamlingshus. Sine var deroppe.

19. september

Nielsen har solgt Kærgaard til forvalter Jensen, Fuglsig, og bor nu i Villerup.

25. september

I nordre bank skulle jeg betale rente og afdrag til sagfører Jacobsen. Der var lukket første gang, jeg var derhenne. Jeg gik så ind i den østre bank. Dennes direktør telefonerede så op til nordre bank, og så anmodede han mig om at gå derop igen. Det gjorde jeg og kom af med pengene.

27. september

For 3 dage siden blev vi inviteret til bryllup med Birre-Niels' datter. I mørkningen i dag gik vi derop. Der var kommet en del vogne. Vi kom ind og drak kaffe og kort efter kørte vi til kirken. Der var 14 vogne i følget. Ved kirken holdt nogle vogne, der havde hentet gæster fra Skagen ved stationen. Der var inviteret 80 gæster. Jeg sagde til en dame, at jeg ikke havde set bruden, Mine.

Hun svarede, at ingen måtte se hende før i kirken. Vi kom til kirken lidt over kl. 7 og gik så ind i kirken parvis. Langt om længe kom Birre Niels og datteren, Mine, og gik op og satte sig i koret over for brudgommen og hans fader. Da de kom ind i kirken, spillede orglet, og forsamlingen rejste sig. Vi sang: Huset som Gud har bygget. Præsten holdt en tale til brudeparret og foretog vielsen, hvorefter vi sang: Det er så yndigt at følges ad og senere: Jert hus skal I bygge. Derefter forlod vi kirken og kørte til bryllupshuset. Nord for Niels Jacobsens havde Niels' karl rejst en æresport af lægter og grankviste. Jeg kørte hjem med hestene og gik så hen til bryllupsgården igen. Vi sad ude i laden, på køreloen og i vognskuret og spiste. Derefter var vi inde og hørte på orgelspil af Johannes og Marie Højen. Nogle af de unge var ude i gården og lege. Ingeborg gik hjem kl. 2 – jeg ventede, drak chokolade og kom først hjem kl. 3½. Brudgommens broder, Axel, fulgtes med mig hjem og lå på kvisten i nat. Det var i det hele taget et pænt og hyggeligt bryllup. De modtog en mængde gaver og telegrammer, som blev oplæst af Mads Kristian.

28. september

Birre Niels' pige var her i aften og ville låne brændevin til Mads Kristian og skagboerne, men vi havde ikke noget.

4. oktober

I går blev kransen rejst på forsamlingshuset ved Line Vandkjær.

Anders Kabbeltved fortalte, at sognerådet sammen med amtsrådsmedlemmerne Jens Nørum og Kristian Ugilt havde møde angående den projekterede vej nord om søndre skole, men de kom ikke til noget resultat. Niels Vejen vil ikke afstå jord til vejen, selvom Jens Nørum foreslog at betale efter 1.000 kr. pr. tdr. land + 100 kr. for ulempe. Det er nok Peter Nørskov, der særligt interesserer sig for vejen.

6. oktober

Da Kristian Degnbøls datter, Margrethe, var på seminariet, havde Andreas og 3 andre kautioneret for hende for 1.000 kr., som det var meningen, at hun skulle afdrage og forrente, når hun fik embede. Hun havde en enkelt gang betalt 50 kr., men hun skylder nu nordre Bank 1.104 kr.

17. oktober

Jeg var hos Martinus Krøgholt, der fortalte, at sønnen, Thorvald, er hjemme på kartoffelferie. Det er meningen, at han næste år vil tage studentereksamen og så rejse til København for at studere. Hans mål er at blive præst. Hans Svendsens søn, Lars, er i København. Han vil holde op med at studere et års tid. Martinus sagde, at det var meningen, at jeg skulle være formand i mejeriet. Jeg sagde, at det ville jeg ikke være, så længe Kornbech var i bestyrelsen. Det, syntes Martinus, var rigtigt.

19. oktober

Jeg mødte Poul Uslev, der fortalte, at vi skulle have et møde om brudelegatet. Der var kun en ansøger, nemlig fra Thomas Henriksens datter.

20. oktober

På missionshuset er der en gæld på 200 kr., som skyldes til Hans Knudsen. Han er villig til at

eftergive 100 kr., hvis vi kan tegne det øvrige beløb. Når huset var gældfrit, var det meningen, at det skulle tilskødes Indre Mission.

23. oktober

Jeg var på Odden og talte med enkefru Rodskjer. Hun lovede at låne mig retsakterne angående Fru Udbys Legat. *Den 6. november lånte jeg så en protokol angående legatet samt fundatsen for legatet.*

25. oktober

Kristen og Mine ønsker at blive fritaget for rengøring af missionshuset til vinter. Thomas Mortensen har i stedet påtaget sig arbejdet for 100 kr. årligt.

15. november

Lars Møller, Højtved, har købt Østergaard i Uggerby til sønnen, Møller.

16. november

I dag blev Niels Jakobsens vindmotor rejst.

24. november

Førstegudstjeneste i Mygdal. Efter tjenesten blev den nye lærer i Mygdal søndre skole fremstillet. Han hedder Jens Kr. Jensen Vinther og er søn af sognerådsformand Jens Vinther i Tversted. Præsten holdt en tale for ham, hvori han formanede ham til at have respekt for arbejdet i skolen og ikke lægge den tunge ende af sit arbejde uden for skolen.

Præsten meddelte fra prædikestolen, at det nye menighedsråd i Mygdal bestod af: Frøken Nielsen, Mygdal n. skole, Lars Møller, Højtved, mejeribestyrer M. Jensen og jeg.

1. december

Lærer Rasmussen, Bjergby, har fået en søn, der er født lovlig tidlig. Derfor har præsten forbudt ham at forrette tjeneste i kirken. I dag mødte Rasmussen i kirken og tog plads i degnestolen. Da præsten kom ind i kirken, bad han ham gå ud af denne. Han gjorde det nølende og satte sig i stolen neden for. Da præsten Nils Dael var her i efteråret, havde han sagt, at Rasmussen hellere måtte finde sig en anden beskæftigelse.

Til menighedsrådet i Bjergby valgtes: Kristian Dahl, lærer Holm, Snevre, Kristian Steffensens kone i Snevre og Anders Vestergaard.

3. december

Lærer Rasmussens kone i Bjergby ledede gymnastikken i Bjergby til dagen, før hun nedkom med sin søn. Hun havde da sagt til pigerne, at hun ville have en ferie og havde sat en ung pige til at lede gymnastikken de næste gange.

Mejeribestyrer Jensen ankedede over den nye uddeler, især hans mel. I øvrigt syntes han, at vi skulle eftergive den tidligere uddeler 500 kr.

7. december

Det fortælles, at et udvalg fra Bjergby vil rejse ind til biskoppen for at tale lærer Rasmussens sag. Udvalget består af Kristian Dahl, Niels Bak og høkeren. Der er vist megen røre om denne sag i Bjergby for tiden.

10. december

Jeg modtager i den kommende tid det nye københavnske dagblad, Hovedstaden.

12. december

I eftermiddag blev forsamlingshuset oppe ved Line Vandkjær indviet af Ludvig Bøgeskov og pastor Andersen, Tolstrup.

Storgaard har vikarieret for mejeribestyrer Jensen i de sidste dage. Han takkede for min anbefaling til pladsen som mejeribestyrer i Taars. Han fortalte, at det var gået mærkeligt til. Der var 7 udtaget, derunder Storgaaard, men da bestyrelsen ikke kunne enes om hvem af de syv, man ville have, valgte man en hel anden end de 7 indstillede.

18. december

Kristian kørte mig til Sindal, hvor jeg tog til Frederikshavn. I Frederikshavn ventede jeg i ca. 3 timer, inden jeg kunne tage toget til Dronninglund, hvor jeg ville besøge Hans Tausen. Herfra rejste jeg til Aalborg, hvor jeg ventede 5 kvarter, inden jeg tog toget til Hjørring, hvor Andreas ventede på mig og kørte mig hjem. Turen tog fra 7½ i morges til 1½ i nat – *altså 18 timer*.

19. december

I dag modtog jeg det nye Hjørring blad: Vendsyssel Venstreblad. I Bjergby arbejdes der med adresser både for og imod lærer Rasmussen. I menighedsrådet blev præsten formand og Holm næstformand.

25. december

Til hvervet som sognefoged - i stedet for Niels Kr. Jensen, Retholt - er iflg. Vendsyssel Tidende indstillet:

1. Martinus Krøgholt, Krøgholt
2. Kristian Grøntved
3. Peder Nørskov, Dalene

26. december

Før gudstjenesten kom præsten og meddelte mig, at skolekommissionen skal samles for at afgive erklæring over en adresse mod lærer Rasmussen, som præsten havde modtaget fra provsten.

28. december

Juletræ for børn i missionshuset. Kristian kørte derop med Julius, Peter, Vilhelm og Niels Grøntveds dreng, Viggo. Jeg gik senere derop. Der var mødt omkring 70 børn og nogle voksne. Pastor Madsen Hindsholm havde lovet at komme, men han kom slet ikke. Der blev uddelt poser med godter, og festen forløb hel skønt.

29. december

Martin Henriksen har solgt sit hus i Ørnbøl og bor nu til leje i Karl Ørnbøls hus.

1913

6. januar

I aften er der juletræ for børnene i nordre skole. Peter og Vilhelm var deroppe. De kom ikke hjem før kl. 11.

Urmager Janus Nielsen, Østergade, Hjørring, er død 53 år gammel. Han har ved testamente

skænket 30.000 til Hjørring og Omegns Træplantningsforening.

9. januar

Aktionærerne (med husstand) i Mygdal forsamlingshus har haft selskabelig sammenkomst. Forfatteren Jens Møller Madsen, Thise, (*senere benævnt Jens Thise*) holdt oplæsning af fortællinger og digte, han selv havde skrevet. Han fik en god og velment tak af forsamlingen, der var stor. Efter oplæsningen samledes man til fælles kaffebord, og siden dansede man til noget efter midnat. Efter afsyngelsen af nogle sange gik man hver til sit.

18. januar

Jeg modtog 544 kr. fra Hans Tausen – *det var nok til brugsforeningen.*

19. januar

Før gudstjenesten bad præsten mig tænke på ham i morgen formiddag – der skulle være møde i menighedsrådet. Kultusministeriet havde sendt papirer til præsten og bedt om menighedsrådets holdning. Først i december havde præsten afæsket lærer Rasmussen en forklaring om, hvorfor han ikke havde giftet sig før, og hvorfor hans kone ledede gymnastikken. Derpå havde Rasmussen svaret, at han ikke anede, hvordan det var fat før efter ferien. Når hans kone ledede gymnastikken, så var dette begrundet med, at gymnastikforeningen havde betalt for hendes uddannelse på et kursus. Disse svar havde ministeriet understreget.

23. januar

Jeg var i Krøgholt hos den nye sognefoged, Martinus Krøgholt. Der var flere mødt for at betale skatter. Anton Skovsmose ville have sin skattebog hjem og i fremtiden betale i Hjørring. Martinus Krøgholt lovede for eftertiden at tage mod skatterne et sted syd i sognet.

24. januar

I aften var der fest for den gamle sognefoged Niels Kr. Jensen i forsamlingshuset. Der var mødt 160 mennesker, deriblandt fuldmægtig Bentsen, politibetjent Kristensen, Søren Nørmark, Niels Bak og høker Kristian Pedersen. Sognefogden fik foræret en sofa, nogle sølvskeer og et sølvbæger.

27. januar

I formiddags lavede Kristian og Niels' karle "visker", og i eftermiddags var de ude at sætte dem op på den nye vej.

1. februar

Det fortælles, at lærer Eskildsens familie havde indstævnet præsten for retten for de udtalelser, præsten var fremkommet med om lærer Eskildsen i skolekommissionsmødet den 2. januar.

4. februar

I aften holdt husmandsforeningen møde i forsamlingshuset med Kristian Hansen, Barkholt, og lærer Rasmussen, Bjergby, som talere.

14. februar

I eftermiddags kørte jeg op til Bjergby Kirke med Niels Jakobsen for at træffe aftale med Søren Hansen om opførelse af et kirkegårdsdige i Mygdal.

16. februar

Jeg skrev en artikel om Odden: Lidt fra gamle dage. Jeg sender den til Niels Bak, som så skal sende den til Vendsyssel Venstreblad.

17. februar

i aften begyndte missionsugen i Mygdal Kirke med et møde kl. 6, hvor præsten og indre missionær Niels Rasmussen talte. Jeg, Julius og Vilhelm var deroppe. Der var mødt mange mennesker.

1. marts

Jeg var i Hjørring, hvor jeg på amtstuen hævdede kirkeskatten for 17 år – i alt 1.411 kr., som jeg indsatte på en konto.

På Vendsyssel Venstreblad mødte jeg redaktør Borgstrup, og vi talte om min artikel om Odden og hvilke billeder, der skulle med i artiklen.

Jeg var også inde på Vendsyssel Folkeblad og fik det nummer, hvor sagen mellem præsten og lærer Rasmussen omtales.

Hjørrings kvindelige ungdomssekretær, frk. Hofmann, har sagt sin stilling op. Der var blevet nogen opposition mod hende, fordi hun deltog i en fest på seminariet, hvor der var en professor Andersen som taler.

4. marts

Der var mønstring i Odden i dag af heste og vogne til hærens brug.

10. marts

Enkefru Rodskjer har solgt Odden til forpagter Viese, Hjortnæs, for 251.000 kr. til overtagelse 1. november.

12. marts

Min artikel om Odden var i Vendsyssel Venstreblad.

16. marts

Mejeribestyrer Jensen spurgte mig, hvordan det var gået til, at jeg skrev i Venstrebladet, der ingen udbredelse havde i sognet – jeg kunne nok få en sådan artikel optaget i Vendsyssel Tidende.

25. marts

Peter Steen lovede at låne mig sin faders dagbog. Han havde ført den fra 1814, da han deltog i Napoleonskrigen. Han havde boet i Bjergby, før han flyttede til Asdal og var da lærer i Snevre. *Senere fortæller Peter Steen, at dagbogen er blevet borte.*

26. marts

Jeg, Ingeborg og Julius kørte til Hjørring. Jeg spændte fra hos Kragelund, hvorfra vi gik hen til St. Cathrine Kirke, hvor der holdtes gudstjeneste for Ydre Mission. Hos Tøjhuset købte vi støvler, hat og kravetøj til Julius, der skal konfirmeres, for 21 kr. 85 øre. *Konfirmationsklæderne syede Krøgskrædderen – de kostede 34 kr.* Vi købte også en salmebog til 2 kr. 50 øre til ham. Jeg købte også bogen Vendsyssels Nationaldragter for 1 kr.

Mads Overgaard, der er blevet skorstensfejer, var her for at feje skorstenene – han fik 50 øre.

28. marts

Peter Nørskov blev valgt til sognerådsformand med 6 stemmer. Frederik Uslev fik 4.

1. april

I aften var Kristian Knurborg her med en liste til indmeldelse i en venstrevælgerforening. Jeg indmeldte mig og gav et bidrag på 50 øre.

10. april

Andreas var her og fik kirkens bankbog med sig, efter at jeg og Niels Jakobsen havde givet ham lov til at hæve 100 kr. som betaling for det jordstykke, han har solgt til udvidelse af kirkegården.

11. april

I formiddags var Kristian Skærping her og solgte mig en vindmotor med tilhørende stativ og tærskemaskine. Bytteprisen er 1925 kr. – det gamle tærskéværk og hestegang tages i bytte.

27. april

Dagens bryllup blev omtalt således i Vendsyssel Tidende: En farlig brudéfærd. Søndag eftermiddag kørte et bryllupstog på 21 vogne fra Klodske til Mygdal Kirke. Det var gårdejer Søren Larsens datter, der skulle vies til gårdejer Peder Jakobsen i Røde Mølle. I den forreste vogn sad på forsædet brudgommens yngre broder og svigerinde – på bagsædet brudgommen selv og hans ældre broder. Vognen skulle passere den høje dæmning, der – med underliggende stenkiste – fører over Degnbøl enge et par hundrede alen syd for kirken. Den meget smalle dæmning sænker sig ved stenkisten med næsten lodrette skrænter 4 – 5 alen ned mod den underliggende bæk og er bygget af løse jordmasser. Lige foran dette farlige sted for en rasende hund fra højre side ind mod de rask travende unge heste. Det er livlige heste, der viger en smule til venstre, således at de stejle løse jordskrænter glider under de tunge dyr, der nu med et spring sætter lige ud i luften – i næste sekund lå der nede i den smalle bæk 2 heste og 4 mennesker i en sammenfiltret bunke. Først spændte hestene alle kræfter i for at komme løs, men seletøjet holdt, og så lå de stille.

Fra vognene, der rullede rask ned ad mod bækken, var bryllupsgæsterne vidne til, at brudgommens befordring forsvandt i dybet. At standse og ile til hjælp var et øjeblikks sag for mændene, medens de forfærdede kvinder blev på vognene. Da man fik de fire mennesker op, viste det sig til alles glæde og forundring, at de var sluppet næsten uskadt fra katastrofen. Brudgommens broder, Anton Jakobsen, havde fået et tommelangt sår midt i panden – de tre andre var ganske uskadte. Hestene fik man også velbeholdne op. Vognstjerten var knækket. Vognen stod næsten lodret op ad dæmningsskrænten med forenden på bunden af bækken. Havde der været blot en smule mere fart på, ville den være væltet over på hestene og passagererne, men lykkeligvis blev den stående på enden, og det så fast, at den bliver svær at tage op. Med alvor præget i sind og ansigt samledes omsider den store brudeskare i den med lys og grønt smykkede kirke. Følelsen af den store fare, der så let kunne have ændret dette bryllupstog til et ligtog, og glæden og takken for den lykkelige udgang deraf kunne ikke andet end præge vielseshandlingen, både i sangen og i talen. Og den alvorlige oplevelse lagde en egen vægt og klang i de lykønskninger, der strømmede brudeparret i møde ved udgangen af kirken. Ad en omvej kørte bryllupstoget hjem til Søren Larsens gård igen.

28. april

I eftermiddags kom en ballon sejlede hen lidt østen om – den landede på Mads Krøgholts ejendom i Uggerby.

30. april

April måned har været meget gunstig for markarbejdet. Måneden har været tør, og det har undtaget enkelte dage været smukt vejr.

2. maj

Min højre arm blev meget dårlig, medens jeg gik og såede. Det var særlig oppe ved skulderen, den blev øm – næsten lam.

3. maj

Talte med Kristian Olesen om de penge, der er indsamlet til Hans Tausen. Kristian vil have dem sendt til Hans Tausen, da han mente, at det var givernes forudsætning

20. maj

Jeg var i Hjørring, bl.a. til folketingsvalg, hvor jeg afgav min stemme på oberst Liljefalk.

25. maj

Jeg rejste til Aalborg i dag til repræsentantskabsmøde i brugsforeningerne. Jeg gik til Sindal og tog toget til Aalborg. Jeg var sammen med Søren Larsen, Klodske. Da jeg kom til Hjørring igen sidst på eftermiddagen, gik jeg op til Marie, hvor Kristian sad og ventede på mig.

31. maj

Jeg var i Hjørring og var bl. a. oppe hos tandlæge Friis, hvor jeg talte med ham om, at museet skulle købe afdøde Knud Gøggaards oldsager.

31. maj

I dag var skolebørnene i 1. og 2. klasse oppe i Mygdal Kirke og ved tingstedet på Houens mark. I Houen blev de trakteret med kaffe.

5. juni

Møde i Odden Skov. Jeg, Kristian, Julius, Vilhelm og Karl var deroppe. Der var tale af 2 missionærer fra Aalborg samt pastor Madsen Hindsholm.

8. juni

Vi var i Hjørring hos familien. Vi så bl.a. den nye banegård (*er det den tidligere Vestbanegård?*). Derefter var vi i et menageri på den gamle markedsplads. Billetterne kostede i alt 2 kr. 40 ør. Der var mange dyr og fugle samlet der. Vi så en dyrepasser, der viste nogle kunster med 5 unge løver. Vi så også dyrenes fodring. Der var mange abekatte, bl.a. en, der sprang hen og tog et katalog fra mig.

13. juni

Bispevisitats i Bjergby Kirke. Kristian cyklede derop. Der var mange folk, og mange unge blev overhørt af biskoppen. Dagen efter var der bispevisitats i Mygdal n. skole.

17. juni

Skolebørnene var på udflugt til Odden skov og til teglværket.

23. juni

Der var en del blus i anledning af, at det var St. Hans aften. Stine og Kristian var til bål i Røde Mølle.

28. juni

85 skolebørn fra Mygdal n. skole var i dag på udflugt til Tolne Skov. De tog med toget fra Hjørring til Tolne. Jeg kørte om morgenen til Hjørring med Peter, Vilhelm og nogle andre. Kl. 5½ kom børnene tilbage og var derefter i Vendsyssel Tidendes bogtrykkeri og i biografteatret, inden vi kørte hjem.

30. juni

Th. Thomsen har solgt Degnbøl Mølle i en byttehandel til Joh. Kærgaard fra Sindal.

10. juli

Indre Missions årlige ungdomsmøde i Tolne skov. Kristian cyklede derned.

15. juli

Jeg var til fest i forsamlingshuset i anledning af mejeriets 25 års jubilæum.

Johannes er hjemme. Han var en tur i Teklaborg og ville have lov at undersøge plantebestanden i Baggesvogn skov.

22. juli

Sidste skoledag før ferien. Lærer Jensen skal på et månedskursus i sang og musik i København.

26. juli

I Hjørring sammen med Kristian og Julius – der var statsdyrskue. Johannes og mig var ved billedhugger Lemmick og købte en sten af svensk granit til at sætte på vore forældres grav – pris 85 kr.

Jeg var en tur på dyrskuepladsen og på forsøgsmarken – der var en masse mennesker.

29. juli

Jeg lånte en del papirer hos fru Rodskjer, Odden. Hun fortalte, at hun har lejet en 5 værelses lejlighed i Hellerup, hvor hun vil bo, når hun flytter fra Odden. Hun vil holde auktion over en del indbo, når hun flytter fra Odden. Hun spurgte om, hvad hendes våbensamling var værd.

8. august

Anders Kabbeltved og Steffensen var for forligskommissionen i dag i anledning af, at Steffensen har spærret for Anders, således at han ikke kan komme ned til sin eng ad den vej, som går nord om Steffensen, og som er udlagt på Anders' kort. Grunden til at Steffensen har gjort det, er, at Anders jo har udlagt den vej, som går nord om hans ejendom, skønt Edvard havde frafaldet al ret dertil, da vi fik den nye vej. Der opnåedes ikke forlig.

13. august

Kristian Olesen, Odden Mølle, har solgt Odden Mølle til den nye ejer af Odden for 10.000 kr. Han beholder dog selv Møllehuset. Han må ikke opstemme vandet i mølledammen længere end til 1. oktober, og om en uges tid holder han op med at male.

27. august

I dag blev Johan Portgaard begravet på Asdal kirkegård. Jeg kørte med Andreas til Hjørring – han

havde min hest. Vi gik ud til Andrea Portgaard, hvor der samledes flere af familien, der ville følge Johan til graven. Efter at vi havde fået noget at spise, gik vi ud til kapellet, hvor kisten stod. Der blev sunget et par salmer, og provst Harboe holdt en kort tale. I følget fra Hjørring til Asdal var der 8 vogne. Forrest kørte Johans svigersøn, Niels Kristian fra Asdal, med kisten. Vi skulle være ved Asdal Kirke kl. 3½, men vi var der kl. 3. Vi bar Johans kiste ind i kirken, hvor vi sang en salme, inden sønnen, Jonas, talte. Han fremdrog flere træk fra sin faders liv og omvendelse. Efter at vi havde sunget en salme, talte pastor Lysholm kort, og derefter blev kisten båret ud og sænket i graven i sydsiden af kirkegården – i samme grav, hvor Johans datter, Helene, for ca. 30 år siden blev jordet. Graveren viste os hendes hovedskal, hvor der var en fyldig hårvækst. Janus sagde, at han troede, at han ville have den, og spurgte lærer Fischer, om han troede, at det var lovligt at tage den. Fischer svarede, at det var det måske nok, men han vidste ikke, om det var sømmeligt. Hertil svarede Janus, at det var da en mærkelig anskuelse – han syntes, at det var at hædre hendes minde.

Efter jordpåkastelsen bad præsten et fadervor, og vi sang: Klokken slår, hvorefter følget skiltes.

30. august

I eftermiddag blev Martine Nielsen (*fra nabogården*) begravet på Bindslev kirkegård. Jeg lånte Andreas' vogn til at køre i. Kl. 12½ gik Ingeborg og jeg ind til Niels Jakobsen og fik noget at spise "ved dækket bord" og kaffe. Der var kommet en del gæster, og der kom flere. Lidt over kl. 2 kom pastor Madsen Hindsholm og kort efter blev kisten båret ud og sat uden for sovekammervinduerne. Præsten holdt en kort tale, og vi sang et par salmer, inden vi kørte til Bindslev Kirke. Der var 21 vogne i følget.

Da vi kom til Bindslev Kirke, blev kisten båret hen i graven vest for kirken. Den var kastet ved østre ende af hendes mands grav. Præsten forrettede jordpåkastelsen, bad en kort bøn, og vi sang et par salmer.

Herefter kørte hele følget til Grøntved igen. Vi blev bænket i Østerstuen og fik noget at spise: Lammekødssuppe, kartofler, steg, lagkage, vin o.s.v. Martine havde været enke i 40 år. Hun havde været gift med Hans Larsen Lund i 3 år. Hun blev 76 år.

Der bor yderligere 2 ældre damer i den østre ende af gården. Kristiane lå i sengen, og det er nok ikke sandsynligt, at hun kommer op mere. Ane Johanne gik og rokkede og anstillede sine betragtninger. I stuen, hvor Martines kiste stod, lå der et lagen, hvor navnene på alle gårdens ejere var syet på. Den var i sin tid blevet foræret til Niels Jakobsens afdøde kone, Lise. Ane Johanne sagde derfor til Ingeborg, at nu er der ingen til at passe på den mere, hvortil Ingeborg svarede, at Lise jo havde børn til at tage den. Men, sagde Ane Johanne, nu tager vi den til karklude.

Der var omkring 80 fremmede til begravelsen. Om aftenen var Kristian, Julius og Stine derinde. Peder Degnbøl var der og hjalp med hestene. Han, Anders Kabbeltveds karl og Kristian var med nede ved Bindslev Kirke.

Jens Kristian Kristiansen, Kabbeltved fortalte, at stuehuset i den gård i Kabbeltved, som Peder

Jørgen ejede, brændte engang. I gamle dage var der ingen bro over Kabbeltved bæk, men et vadested sønden for broen. I gamle dage var Kabbeltved jo en præstegård. En gang, da præsten kørte over vadestedet, blev karlen holdende midt i det og kunne ikke få køretøjet ud af stedet, men så tog præsten en bog og læste noget i den, og så kunne de køre videre. Dagen før det gamle stuehus blev nedrevet i 1895 var tandlæge Lønborg Friis og en museumskyndig mand fra København i Kabbeltved og tog en del billeder af det gamle stuehus. De reddede et par gamle stole, en tintallerken og andre småting

7. september

Der skal 10. og 11. september være en landsindsamling til fordel for Utahmissionen, og i den forbindelse blev der holdt et menighedsrådsmøde, hvor der blev fortalt om mormonerne, ligesom indsamlingen blev organiseret. *Der blev indsamlet 53 kr. i Mygdal sogn.*

8. september

Vi var ved at tærskes, da der blev råbt, at der var ild i halmstakken. Peder, der passede køerne, havde sendt Holger hjem, da han så, at der var ild i stakken.

Da jeg blev klar over, at der var ildløs, faldt mine tanker på Niels Jakobsens dreng, Ejnar, som noget før, der blev gjort alarm om branden, kom hen til ladeporten og ville ind. Jeg sagde til ham, at han skulle være ude. Han fulgtes så lidt med Julius, inden han gik ud af gården. Da jeg kom øst for gården, var Theodor og Niels Jakobsens piger i færd med at slå vand på den nordre stak. Det var den søndre stak, der var ild i. Det brændte op ad begge sider. Der kom flere folk til, og der blev hentet vand i spande. Et par lagener og nogle gødningssække blev gjort våde og hængt på stakken. Man søgte at fjerne det ikke brændte korn fra den brændende stak og fik på denne måde splittet stakken. Brandfogden Kristian Kristiansen kom og spurgte mig, om hvordan ilden var opstået. Jeg svarede, at det viste jeg ikke. Før brandfogden kom, hørte jeg folk sige, at det måtte være opstået ved selvantændelse. Brandfogden og jeg blev enige om, at der skulle sendes bud til herredskontoret. Lærer Jensen tilbød at rejse op til mejeriet for at telefonere til herredskontoret. Brandfogden gav nu ordre til, at det korn, der havde været ild i, skulle strøs ud i et tyndt lag, hvilket viste sig at være meget klogt, idet vi efter at have gjort dette var helt herre over ilden. Efter at vi havde ventet lidt, gik jeg og alle de fremmede, som på dette tidspunkt var til stede, ind og drak kaffe, efter at Kristian og Julius havde lovet at blive på brandstedet. Vi sad og drøftede ildens opkomst. Jeg sagde, at det ikke kunne være selvantændelse, der var skyld deri. Efter at vi havde drukket kaffe, gik vi atter ud, og brandfogden gik hjem. Kl. var 11 om aftenen, og jeg gik i seng.

Inden havde jeg, Kristian, Julius og Theodor, der havde opdaget branden, og snakkede om, hvordan ilden kunne være opstået. Theodor siger da: "Jeg kan ikke tro, at det var vore børn, for de gik henne i gården ved mig, da stakken begyndte at brænde. Lars kom ind og sagde til mig, at der var ild i en af Kristians stakke, og så løb jeg hen og slog alarm." Jeg sagde da, at Ejnar var henne ved os noget før, stakken brændte. Theodor svarede så, at hvis Ejnar har gjort det, skal jeg nok få det at vide.

Stine var inde hos Niels i aften for at hjælpe pigerne med at vaske. Hun hørte da, at Krista sagde

til Ejnar: ”Det var godt, at jeg tog de tændstikker fra dig, som du gik med i formiddags, ellers havde du vel fået skylden”. Julius siger, at da Ejnar gik fra ham, efter at jeg havde forbudt ham at gå ind i laden, gik han øst ud af gården, men kort efter kom han vest ind ad gården, gik hen og fulgtes med Julius og gik så atter ud af gården. Ejnar gik med en tændstikæske i lommen. Julius sagde til ham, om han ikke vidste, at han ikke måtte gå med tændstikker, hvortil Ejnar svarede, at der var ingen tændstikker i æsken.

9. september

Kristian var i går cyklende op til Kristian Degnbøl og meddelte ham om ildebranden her. I middags kom politibetjent Kristensen og statspolitibetjent Jensen kørende her. Efter at hesten var sat ind, gik de hen på brandstedet. Kort efter gik jeg derhen. Jensen kom hen til mig og sagde: Jeg er statspolitibetjent Jensen – jeg havde aldrig set den mand før. Han er en høj mand og gør straks indtryk af at være et alvorligt menneske. Han spurgte mig, om ilden var opstået ved selvantændelse. Jeg sagde: Nej. Han spurgte mig dernæst, om jeg vidste, hvordan ilden var opstået.. Jeg sagde: ”Nej, men det ville jeg gerne vide”. ”Det ville De gerne vide”, sagde han. Vi fulgtes så ind, og han begyndte at forhøre mig, og så kom turen til de øvrige af gårdens personale. Han var også inde hos Niels Jakobsen og holdt forhør. Begge politibetjentene var også henne hos Niels Grøntved, da Ejnar sagde, at han havde fået tændstikkerne af Viggo. Viggo fulgtes med dem hen til Niels Jakobsen, men så sagde Ejnar, at han havde taget dem i køkkenet. Før politiet rejste, udtalte de til mig, at de troede, at det var Ejnar, der havde antændt stakken. Men Ejnar var ikke til at stole på – hans udsagn var meget modsigende.

Lidt over middag kom Frederik Uslev kørende med Poul Uslev og Kristian Degnbøl, og de foretog så taksation af brandskaden. De beregnede, at stakken var 450 kr. værd, før den brændte – det korn, der blev redet, blev sat til 50 kr., hvorefter jeg kan tilkomme en brandskadeerstatning på 400 kr.

Theodor var inde hos mine drenge i aften, og da havde han sagt, at han turde aflægge ed på, at Ejnar ikke havde tændt ild i stakken.

10. september

Jeg havde været på kirkegården, og da jeg kom hjem, gik statspolitibetjent Jensen ude i marken og snakkede med Peter og Holger. Da Jensen kom ned til gården, forlangte han, at kornet af den brændte stak skulle flyttes for, om vi muligvis kunne finde en tændstikæske eller lignende. Niels Jakobsen og Julius hjalp til med at flytte det, men vi fandt ikke noget mistænkeligt. Jeg sagde til Niels Jakobsen, at jeg ikke troede, at det blev let for Theodor at fastholde, hvad han sagde sagt, om at han havde set en dreng gå fra stakken, da han kom, samt at køerne gik nede på Blåsighede. Niels sagde, at Anders Kabbeltveds søn også havde set en stor dreng gå fra nordvestre hjørne af stakken, medens røgen slog ovenud af stakken. Jeg gik hen og sagde det til Jensen og spurgte ham, om ikke han ville afhøre denne dreng. Han bad mig sende bud efter ham, og da Anders' karl i det samme kom forbi, bad jeg ham om at gå hjem og bede Niels (*det må være skrivefejl – der må skulle stå Anders Kabbeltveds søn*) om at komme herop. Drengen afgav så ovennævnte forklaring. Jensen spurgte så, hvad det var for en dreng, hvortil jeg

svarede, at han ord for at være løgnagtig. Jeg sagde også til ham, at han måtte nok forhøre hos hvem, der kendte Peter, om de mente, at han brugte at lyve, eller om de troede ham i stand til at gøre en sådan forbrydelse. Han spurgte, hvem han så skulle henvende sig til. Jeg sagde, at han jo kunne henvende sig til lærerpersonalet i skolen. Han var så den vej ad skolen på hjemvejen og havde også Karl i forhør.

Julius talte med en karl fra Røde Mølle – han fortalte, at Theodor havde været dernede i aftes og fortalt, at det var Peter, der havde stukket ild i stakken. Julius sagde, at det ikke var sandt, og karlen sagde, at han troede det heller ikke.

11. september

Jeg var inde i skolen og talte med lærerpersonalet, om statspolitibetjent Jensens besøg i går. Han havde spurgt dem, hvad de mente om Peter. De havde udtalt dem rosende om Peter, og Jensen sagde, at han troede, at det var Ejnar, der havde antændt stakken, men så var der den oplysning, om at der var set en dreng gå fra stakken, da den brændte, kommet ham på tværs.

13. september

Marked i Tversted.

15. september

Jeg snakkede med Høker Martha – hun var bange for at komme til at betale 100 kr. for at have solgt spiritus.

22. september

Jeg var i Hjørring, bl.a. hos Vendsyssel Tidende, hvor jeg talte med redaktionssekretær Mikkelsen og redaktør Karlsen, som jeg overlod mit manuskript om "Sogneforstanderskabets virksomhed i Bjergby – Mygdal i de første år".

Han udtalte sig smigrende om min virksomhed som skribent og udtalte, at typograferne lige så let kunne sætte efter min skrift som efter tryk.

Jeg tilbød at referere fra det forhandlingsmøde i menighedsrådene, som jeg var på vej til. Han gav mig papir og en cigar. Jeg afleverede senere et referat af mødet. Jeg var ikke hjemme før ved 11-tiden.

23. september

Martinus Krøgholt kom med en tilsigelse til Peter og Niels Jakobsens dreng, Ejnar, om møde i eftermiddag kl. 3 for at vidne i en offentlig politisag. Peter blev hentet hjem fra skolen, og efter at vi havde spist middagsmad, kørte vi til Hjørring og gik op på tinghuset. Her mødte vi statspolitibetjent Jensen, der spurgte, om der var noget nyt – senere kom fuldmægtig Møller. Peter kom i forhør, hvor han fastholdt, at køerne gik i den sydlige del af marken. Da han havde været inde en stund, kom Niels Jakobsen og Ejnar ind. De var inde længe. Da de kom ud, kom statsbetjent Jensen og sagde, at nu måtte vi gå. Han spurgte, om jeg ønskede at tale med fuldmægtigen. Jeg svarede ja. Da jeg kom ind i retslokalet, kom fuldmægtigen og gav mig hånd og sagde: Ja, der er ingen tvivl om, at det er den lille Ejnar, der har antændt stakken. Han ville også godt vedgå, men så nægtede han det også somme tider. Han havde sagt, at han havde en æske med to tændstikker i henne ved stakken. Jeg sagde, at det var godt, at der kom klarhed i

sagen, men jeg kunne ikke være tjent med den slutning, da både Theodor og Anders Kabbeltveds dreng havde prøvet at sætte forbryderstempel på min dreng, som ikke brugte at tale usandhed. Fuldmægtig Møller lovede, at de ville blive afhørt, men nu ville de vente i nogle dage.

25. september

Kristiane, Niels Andreasens enke (en søster til netop afdøde Martine) døde i dag. Hun vil vist ikke blive savnet af nogen. *Men der var mange til begravelse – se under 3 oktober!*

26. september

Auktion i Odden over fru Rodskjers indbo. Jeg købte: Landbrugets ordbog – indbundet i 6 stærke og smukke bind for 6 kr. og et andet bud bøger for 1 kr. 75 øre. Bøgerne ved auktionen var billige – det øvrige var dyrt. Nogle gamle malerier blev betalt med høj pris.

1. oktober

Kristian, der fyldte 16 år i går, kørte sand på vejen nede i Kabbeltved hele dagen. Sandet blev taget ovre i Søjtrup Grusgrav.

3. oktober

I eftermiddag blev Kristiane begravet på Mygdal kirkegård. Jeg og Ingeborg gik derind lidt over middag. Hen ad kl. 3 kom præsten. Der blev sunget et par salmer. Præsten bad en bøn og fremsagde trosbekendtgørelsen, inden kisten sattes på vognen. Der var 25 vogne i ligtoget. Da vi kom til kirken, blev kisten båret ind i denne, hvor præsten holdt en alvorlig ligtale, hvori han bad os betænke, hvad vor stræben her på jorden gik ud på. Gik den kun ud på at søge efter, hvad der hørte denne jord til, så var vi ilde stillet, når døden kom. Omtrent hele følget fulgte med hjem. Jeg var også derinde, men Ingeborg ville ikke derind. Hun var ikke helt rask, og der hører en god konstitution til at deltage i disse ædegilder, som finder sted. Man skal sidde tæt sammentrængt i er rædsomt kedeligt selskab, hvor der kun tales om køer og heste og lignende ting eller også høre på dårlige vittigheder.

4. oktober

Stine cyklede til Dronninglund sammen med Marinus Vestergaards børn.

6. oktober

Søren Pedersens søn, Peder, var her og reparerede bryggerspumpen.

8. oktober

Jeg, Julius og Peter kørte til Hjørring, hvor vi skulle møde på tinghuset kl. 3. Niels Jakobsen, Theodor, Ejnar, Anders Kabbeltved og hans dreng, Niels, var også tilsagt. Vi mødte Kristen Nørremølle og arrestforvarer Albert Grønbech. Kristen Nørremølle sagde, at han syntes bedst om fuldmægtig Møller til at lede forhør, da han var mest bestemt. Byfoged Barfoed var for lempelig med forbryderne, sagde han. Han sagde også, at Niels Jakobsens søn, Ejnar, var blevet forkvaklet af dem i hans hjem. Da de andre kom, kom samtalen til at tale om ildebranden hos mig m.m. Theodor var højt oppe og fortalte om løst og fast. Martin Thøgersen havde sagt, at Peter havde tændt ild i hans graner, og det blev fortalt, at han rev tændstikker af og smed dem op i luften. Karl havde haft en tændstikæske med i skolen, men det var så let at skyde skylden på

Ejnar – han var så lille. Da jeg mindede ham om, at han havde sagt til statspolitiet, at Peter gik en halv snes favne fra stakken, da han kom, sagde han, at han havde sagt, at han gik en halv snes favne eller sådan noget syd for haven, og Martin Thøgersen havde sagt, at køerne gik vest for hans gård. Jeg fik det indtryk, at de er blevet så forbitrede på mig, fordi de tror, at jeg har sagt til statspolitibetjenten, at det var Ejnar, der havde antændt stakken. Niels Jakobsen sad og lo af, at Ejnar løj for politiet, og sagde, at han havde haft en tændstik, bagefter sagde han to, og derefter, at han ingen havde haft. Anders Kabbeltved syntes, at denne ildebrand kunne regnes til de uopklarede.

Omsider kom Theodor i forhør og derefter de øvrige, og til sidst blev jeg kaldt ind. Byfogden spurgte mig, om det ikke kunne tænkes, at det var Peter, der havde antændt stakken. Jeg mente, at det var umuligt, da Peter havde sendt Holger hjem og selv stod ved køerne, da jeg kom ud. Peter kom også ind, og derefter Anders Kabbeltveds dreng. Sidstnævnte fastholdt, at da han kom ridende op til sandhullerne, så han en dreng stå ved nordvestre hjørne af stakken og løbe sønder fra stakken – det fastholdt han på byfogedens indtrængende formaning om at tale sandt. Alle de andre blev kaldt ind, og da spurgte byfogeden Julius, om Ejnar havde haft tændstikker i lommen. Dette sagde Julius ja til. Niels svarede, at der var ingen lomme i hans trøje. Det sagde Julius ja til. Byfogeden sagde, at det skulle blive undersøgt, og så bad han os gå.

18. oktober

Efterårsmarked i Hjørring. Jeg, Kristian og Julius kørte derind.

21. oktober

Landstingsmand Madsen-Mygdal er død af lungebetændelse og skal begravnes på Mygdal kirkegård på fredag. Kisten kommer med eksprestoget til Hjørring fredag formiddag.

23. oktober

Anders Kabbeltved var her og ville vide, om jeg ville deltage i et landbrugskursus, som agtes afholdt i Mygdal forsamlingshus i december. Jeg tegnede mig.

24. oktober

I eftermiddag blev landstingsmand Madsen-Mygdal begravet på Mygdal kirkegård. Lidt over kl. 1 gik jeg og Ingeborg op til kirken – der var mødt mange folk. På hver side af ligstænten ?? var anbragt et dannebrogflag, og kirken var smukt pyntet med graner og lys. Jeg talte med redaktør Carlsen (*Vendsyssel Tidende*), der udtalte sin harme over den måde, hvorpå man (det radikale parti) ville tilegne sig Mygdal. Han havde 1 eller 2 med fra avisen. Efter at vi havde ventet en stund, kom ligtoget på vejen fra skolen. Foran ligtoget kom 2 faner – derefter gik nogle unge piger og strøede graner foran ligvognen, der også var pyntet med grønt. Derefter kom 6 – 8 lukkede vogne og et par vogne med kranse. Noget efter at vognene var ankommet, blev kisten båret ind i kirken af Madsen-Mygdals 4 sønner (Sofus, Aage, Johannes og Thomas) samt 4 andre. Kirken blev helt fyldt af følget, både pulpitur og kor var fyldt. Jeg fik plads oppe i koret. Der blev uddelt hefter med salmer, som blev sunget i kirken og ved graven. I kirken talte først provst Nielsen over et ord i Salomons ordsprog: Gør din fodsti jævn, så skal din vej blive god. Han talte om Madsen-Mygdal som den jævne mand, der altid søgte at gavne andre. Der var noget sandt i

det, han sagde, men der var også en god del sludder. Derefter talte folketingsmand, pastor Poulsen, der fremhævede, at Madsen-Mygdal aldrig blev så optaget af politikken, at han glemte sin sjæls frelse. Derefter talte gårdejer Poul S. Poulsen, Uslev, over Madsen-Mygdal som hans lærer og ven. Han forstod at give børnene lyst til at arbejde og fremhævede altid, at bøn og arbejde skulle følges ad. Landstingsmand Jørgen Bertelsen bragte en hilsen fra landstingets formand og fremhævede Madsen-Mygdals arbejdsdygtighed. Madsen-Mygdal var for ham og flere et leksikon. Han fremhævede også, at han udover sit offentlige arbejde ikke glemte sit hjem, og at han havde dygtige børn, der er berømte både herhjemme og i udlandet. Medens man sang salmen: Dejlig er jorden, blev kisten båret ud og sænket i graven. Her forrettede pastor Madsen Hindsholm jordpåkastelsen og talte kort over Madsen-Mygdal, som den, der havde gjort op med verden og været med til at så Guds riges frø i de unge hjerter. Til sidst sang man salmen: Krist stod op af døde, hvorefter følget skiltes langsomt.

Kirken var blevet pyntet af lærer Jensen, mejeribestyrer Jensen, Kristen Dam samt deres familier. Også Anders Larsens kone, Stine, havde deltaget i pyntningen. Der var et utal af kranser, deriblandt en fra kongen.

25. oktober

Jeg talte med mejeribestyrer Jensen, der fortalte, at Madsen-Mygdals børn havde skrevet til pastor Madsen Hindsholm og bedt ham kaste jord på deres fader og samtidig meddelt hvem, der skulle tale, men de havde ikke bedt præsten om at tale. Det fandt Jensen mærkeligt, da præsten jo holdt så god en ligtale over deres moder. I kirken havde lærer Jensen spurgt præsten, om ikke han ville tale, men det sagde han Nej til. Han kunne tale ved graven. Jensen syntes, at det var en dårlig tale, provst Nielsen holdt.

26. oktober

Mejeribestyrer Jensen spurgte, om menighedsrådet skulle arbejde for at få "offeret" (*til præst og lærer*) afløst. Det syntes jeg nok, at vi skulle tale med præsten om.

Fru Rodskjer har en lysekroner, som hun vil skænke til Mygdal Kirke.

29. oktober

Jeg var i Hjørring og talte bl.a. med statspolitibetjent Jensen om brandsagen. Han sagde til mig, at han tvivlede ikke på, at det var Ejnar, der havde antændt stakken. Jeg sagde til ham, at Peter havde fået det indtryk af ham, da han forhørte ham om onsdagen, at han mente, at det var ham, Peter, der havde tændt stakken. Jensen svarede: Nej, det mente jeg ikke, men jeg talte jo alvorligt med ham, om at sige sandheden. Jeg sagde til ham, at de inde hos Niels Jakobsens var blevet så forbitret på mig, fordi de troede og sagde også, at jeg havde sagt til Jensen, at det var Ejnar, der havde tændt stakken. Jensen svarede: Jeg nævnte ikke noget til dem om hvad, de sagde til mig. Jensen var ellers meget flink.

5. november

Jeg er blevet formand for mejeriet.

11. november

I dag blev møllebyggerne færdige med at rejse og installere vor nye vindmotor. Vi prøvede motoren ved at male noget korn og skære noget hakkelse.

14. november

Ingeborg, Kristian og jeg kørte til Hjørring. Der var missionsmøde for Ydre Mission. Vi var først i St. Cathrine Kirke, hvor pastor Busch talte. Kirken var overfyldt. Om eftermiddagen var der udsalg på Hotel du Nord, hvor missionær Andersen holdt foredrag om missionen i Indien. Også her var der stor trængsel.

30. november

Efter gudstjenesten blev Søren Houens dødfødte barn begravet i det nordøstre hjørne af den nye kirkegård. Før pastor Madsen Hindsholm foretog jordpåkastelsen, indviede han den nye kirkegård med en kort tale, hvori han betegnede den som en Guds-Ager, hvor i der skulle nedlægges dyrekøbt sædekorn.

8. december

Jeg gik op til Poul Uslev til hjælpekassemøde kl. 2. Jeg var hjemme kl. 2 nat.

16. december

Jeg og Julius kørte til Hjørring. Jeg hævede 1800 kr. i den østre bank og gik så ned til fabrikant Heidemann og betalte min gæld med 2.015 kr.

24. december

Jeg var i brugsen og betalte 87 kr. for Kristians cykel.

I aften havde vi juletræet tændt i Østerstuen. Vi sang et par julesalmer, og jeg læste en fortælling i De unges julebog, som vi forærede Stine. Kristian fik studenterhjemmets julebog. Julius fik 1. årgang af Børnevennen – indbundet. Peter fik Grankogler og Vilhelm Børnenes Jul. De fik tillige nogle småting samt nødder og godter.

Johannes sendte en pakke bøger.

Så er året 1913 udrunden. Det har i det store og hele været et godt år. I økonomisk henseende vel det bedste år, vi har haft, siden jeg blev selvstændig. Her på gården er der ikke sket nogen forandring. Alt er gået sin jævne gang. Kort efter høst gik den ene af vore havrestakke op i røg. Den var vist antændt af Niels Jakobsens søn, Ejnar. Først i november fik vi en vindmotor rejst på laden.

1914

Atter er et nyt år oprunden. Herren hjælpe os til at leve sådan i dette, at vi må komme ham nærmere og få mere behag i at vandre på hans veje.

2. januar

I aften var der ungdomsmøde i missionshuset, hvor en lærer fra Horne Højskole talte. Stine,

Kristian og Julius var deroppe.

4. januar

Om aftenen var jeg og Kristian i missionshuset. Anders Vestergaard læste en prædiken, og Laurits Grimmeshave sluttede. Jeg var forsanger.

5. januar

I dag døde den gamle Hans Knudsen i Ørnbo af lungebetændelse. Hans Knudsen var kendt vidt om. Han var en af de første her på egnen, der tilsluttede sig Indre Mission, og da han var en velhavende mand og tillige var meget gæstfri, så blev hans hjem et sted, hvor der kom mange folk. Han var ikke meget oplyst, men besad en vis frimodighed, hvorfor han havde let ved at komme i berøring med flere store mænd. Han var i sin optræden meget simpel, både i klæder og manerer. I hans hjem plejede der hvert år at blive holdt møde, både for ydre og indre mission. Hans kone døde for mange år siden. De havde 3 sønner. Den ældste, Kristen, bor i en større gård i Agdrup ved Taars. Den næstældste, Knud, døde for nogle år siden. Hans Knudsen solgte for nogle år siden sin gård til den yngste søn, Edvard, og har siden boet hos ham. Hans Knudsen besad en vis grad af ærgerrighed, og når han blev fornærmet på nogen, havde han vanskeligt ved at glemme. Han har således i flere år været stødt på Anders Vestergaard – uden at der vist nok har været nogen særlig grund dertil. Han var meget kær af penge, men var ellers moralsk set et meget hæderligt menneske. Han deltog ikke i ondskabsfuld bagvaskelse, hvilket ellers er meget almindeligt nu om stunder også i Indre Missions kredse. Når hans børn artede sig så vel, så har dette sikkert nok nogen grund deri, at de er opfødt under jævne kår, hvor der ikke blev set ned på nogen, fordi de var af ringe stand. For få år siden var Hans Knudsen en stadig gæst i missionshuset. Han tog ofte ordet, men hans tanker var tit noget uklare, og han kunne undertiden fremkomme med udsagn, der var mindre velovervejede.

9. januar

Skomagerens moder, Johanne Mortensen, blev begravet i dag. Jeg og Ingeborg gik derop lige efter middag, Der var mødt hen ved 40 mennesker for at følge den gamle kone (83 år) til graven. Gæsterne blev beværtet med mellemmad og kaffe. Før kisten blev båret ud, holdt lærer Jensen en kort tale, hvorefter han bekendte troen og bad fadervor. Der blev sunget et par salmer. Kisten, der stod i stuen østen for gangen, blev taget ud af vinduet, da den ikke kunne komme ud af døren. Andreas kørte kisten op til kirken. Hele det øvrige følge gik op til kirken. Pastor Madsen Hindsholm kom nu kørende. Kisten blev båret ind i kirken, hvor præsten holdt en kort tale. Derefter blev kisten båret ud og nedsænket i graven.

Præsten sagde til mig, at vi snart skulle have et møde for at forhandle om offeraflysningen. De fleste af følget fulgte med hjem igen. Undervejs talte jeg med lærer Jensen, som syntes, at forholdene hos Niels Jakobsen var slemme. Han sagde også, at Røde Mølle folk ikke havde sans for andet end selskaber og baller.

Da vi kom hjem til begravelseshuset blev vi beværtet med suppe og kage, og før vi gik hjem fik kaffe. Jeg og Ingeborg gik hjem kl. 8.

12. januar

Jens Præstegaard fortæller, at præstens yngste datter en aften i jul, hvor præsten ikke var hjemme, sammen med en anden pige var gået ind i Bjergby Kirke og havde flyttet alterlysene ned på døbefonden samt vendt nummerpladetavlerne. Hun var derefter gået ned til lærer Rasmusen og spurgt ham, om han turde gå op i kirken, da der var spøgeri. Da præsten kom hjem, tog han fat på sagen og fik landpolitiet derud. Der er 3 nøgler til kirken, præsten har en, læreren en og fyrbøderen, Anders Overgaard, har en. Mistanken blev først rettet mod Anders Overgaards søn, men da han kunne gøre rede for, hvor han havde været på det angivne tidspunkt, så blev Hytte-Kristian, der bor i Steffens hus, mistænkt. Han måtte samle alle sine nøgler sammen og sammen med politiet prøve dem i kirkedøren, men de kunne ikke lukke døren op. Efter at politiet var rejst var Hytte-Kristian nede hos præsten og forlangte at få sagen opklaret. Præsten havde svaret, at det var bedst at stille sagen i bero. Det ville Kristian ikke finde sig i, for så fik han skylden, og det ville han være fri for. Den, som havde forset sig, skulle have skylden.

13. januar

I aften var der samtalemøde her. Noget før aften kom Andreas og Martha Degnbøl, og i mørkningen kom Anders Vestergaard og hans søn Martin kørende. Senere kom der en række andre. Kl. 6 begyndte vi vort møde med at synge et par salmer. Jeg indledte med bøn og oplæste 1. kor. 14. kapitel, og derefter læste jeg en forklaring dertil. Vi samtalede derom 1 times tid. Anders Vestergaard sluttede. Derefter blev der talt om præstens sølvbryllup og om gave dertil.

14. januar

Martinus Krøgholt har købt Odden møllehus samt et stykke jord øst for kanalen i mølledammen. Han har også købt Jens Peter Andersens hus syd for Barkholt.

18. januar

Førstegudstjeneste i Bjergby Kirke, hvor provst Götsche fra Herning prædikede. Pastor Madsen Hindsholm og frue holdt sølvbryllup i dag. I den anledning var den nærmeste slægt samlet i præstegården. Over natten var der rejst en æresport uden for den østre dør på præstens stuehus. Det var vist Lars Møller og Andrea Menholt, der havde æren derfor. Blandt beboerne i Mygdal og nogle få i Bjergby var der indsamlet 153 kr. – der var købt et sølvbæger til 65 kr., og resten af pengene lå så deri. Blandt de unge var der indsamlet lidt over 100 kr. De havde så indkøbt en sølvkande til 93 kr., som de kørte op til præstegården med i eftermiddag. I aften var jeg inde for at se den gamle Ane Johanne. Hun klager over, at tiden falder hende lang. Hun er meget døv, men lige så begærlig efter at spørge om nyt, som hun altid har været. "Overskoven" ved Kvissel - på 286 tdr. land - er af et konsortium, bl.a. bestående af mejeribestyrer Jensen, Mygdal, og Hjortshøj, Hjørring, solgt for 103.000 kr.

19. januar

I dag begyndte et landbrugsfagligt kursus (over 12 aftener) i forsamlingshuset med en konsulent og en landsbrugslærer som leder. Kristian var deroppe.

26. januar

I eftermiddag døde den 88-årige Ane Johanne i naboejendommen. Ingeborg var derinde i går.

Ane Johanne frygtede meget for, hvordan hun skulle blive passet i sin sidste tid – det var dog en unødigt bekymring. Hun var meget urolig i sindet, men var den af de 4 søstre, der havde mest sans for åndelige ting. Men den omgangs- og selskabskreds, som hun var iblandt, er meget verdslig og åndelig død. Der er sikkert ingen af hendes slægt, der græder eller sørger over hendes død. De lurer som rovdynet på byttet efter hende.

2. februar

I dag blev Ane Johanne Nielsen så begravet på Mygdal kirkegård. Kl. 2 kom Andreas og så fulgtes jeg og Ingeborg med ham ind til Niels Jakobsens. Der var mødt en del mennesker, men dog ikke så mange som til de forrige begravelser. Vi fik noget at spise, og lidt over kl. 2 blev kisten båret ud i gården. Niels Jakobsen bad mig bære – Ane Johanne havde bedt ham om, at naboerne måtte bære hende. Vi sang en salme, hvorefter lærer Jensen talte nogle ord, fremsagde trosbekendelsen og bad Fadervor. Så blev kisten sat i vognen, og vi kørte til kirke. Der var 15 vogne, der kørte. Jeg var ellers ikke bestemt på at køre, men da så smed Søren Pedersen sagde, at der var mangel på køretøjer, så kørte jeg. Da vi kom til kirken, blev kisten båret ind i kirken, hvor pastor Madsen Hindsholm holdt en kort, men god lignende tale. Derefter bar vi kisten ud og sænkede den i graven. Præsten forrettede jordpåkastelsen, og vi sang en salme, hvorefter omtrent hele følget tog til begravelsesgården igen. Jeg og Ingeborg var derinde om aftenen og deltog i spisningen. Jeg bød og drak kaffe – det gjorde Ingeborg ikke. De stående samtaleemner var: Landbrugskurset, telefonen og den bredsporede bane.

Min artikel "Fra sogneforstanderskabets tid i Bjergby og Mygdal" bliver der lagt mærke til. Lærer Jensen spurgte, om jeg havde fået oplysninger i arkivet i Viborg. Der var også andre, der ville have oplysninger.

5. februar

I morges kørte Kristen Godsk og jeg til Sindal station. Kristian var med og kørte hestene hjem. Vi tog så med toget til Randers kl. 7.26. Vi ankom i Randers lidt over kl. 1 og skyndte os så til klubben "Harmonien" til Smøreksporforeningens generalforsamling. Efter mødets slutning traf jeg Kristian Dahl. Han takkede mig for, hvad jeg havde skrevet i avisen om sogneforstanderskabet. Han havde somme tider tænkt på at læse de gamle protokoller igennem, men det var aldrig blevet til noget. Han fulgtes med mig og Kristen Godsk ud i byen og viste os det hus, hvor Niels Ebbesen dræbte Greve Gert. Det er et gammelt smukt bindingsværkshus i 3 stovværk – i 3. stovværk er der ingen vinduer, men luger. En af lugerne stod vidt åben. Kristian fortalte, at den luge altid stod åben, og at det var gennem den, Niels Ebbesen var gået ind i huset, da han dræbte Greve Gert. Vi var ude på Randers bro og kom forbi Helligaandshuset og St. Mortens Kirke. Da vi kom til stationen, præsenterede Kristian Dahl mig for Laurids Thirup, idet han bemærkede, at det var mig, der havde skrevet artiklen i avisen. Kristian Dahl fortalte, at pastor Madsen Hindsholm havde søgt et 1. classes embede i Lyderslev på Stevns. Præsten havde bedt 3 menighedsrådsmedlemmer om at skrive en anbefaling for ham. Jeg sagde: "Det gjorde du vel gerne, for at præsten kunne blive forflyttet", hvortil Kristian svarede: "Ja, jeg vil gerne hjælpe til med, at præsten kunne få et andet embede, men vi kunne

jo ikke skrive andet, end hvad der var sandhed”.

Vi snakkede en del om at bygge en husflidsskole.

Jeg var hjemme kl. 1 om natten.

9. februar

Jeg var i Hjørring og var til det 1. møde i Venstres kursus på Højskolehjemmet. Der afholdes 3 møder dagligt – hele ugen igennem. Der var mødt et par hundrede mennesker. Mejeribestyrer Jensen, Mygdal, åbnede kursusset med at byde velkommen til taleren, Sigurd Berg, der talte over vor forfatningshistorie fra Stændernes indførelse i 1838 til den reviderede Grundlovs tilblivelse i 1866.

16. februar

Niels Bak og Jens Kr. Molsen har købt Kobbersholt af E. Jensen for 67.500 kr. Poul Uslev har så købt Peder Molsens hus for 6.500 kr.. Peter Poulsen, Sakstrup, har solgt sin gård til sin svigersøn, Kristen Nielsen fra Bindslev. Peter Poulsen har herefter købt det østre af de hus, Boelt har ejet.

19. februar

Jeg og andre var på besøg i Bjergby Brugsforening for at se, hvordan den er indrettet. Niels Bak viste os rundt. Stuelejligheden er mere rummelig pænere end den i Mygdal. Pakhuset er også mere rummelig. De er begyndt at handle med cement sammen med Tornby brugsforening.

27. februar

I eftermiddag var jeg til generalforsamling i brugsforeningen. Jeg blev valgt til forretningsfører.